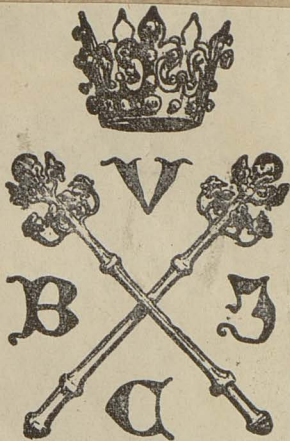

Pierwsze wydanie. 2e 1683.

3e b.n. w Wilnie 4 w Kurlandii

1742. powtórzone w innych

miejskach i roku 1712, 1739 i 1751.

113936

I

QVATVOR
HOMINIS
VLTIMA,

à

R. P. MATTHÆO RADERO
Dvo.

à

R. P. IOANNE NIESIO
Dvo.

Vtroquè

SOCIETATIS IESV
SACERDOTE

Plorata, Cantata,
Rhythmis Polonicis

à

R. P. SIGISMUNDO BRUDECKI
Eiusdem Societatis
expressa.

CZTERY RZECZY
CZŁOWIEKA
OSTATECZNE,

od

W. O. MATEVSZA RADERA

Dwie

od

W. O. IANA NIESIVSA

Dwie

1669.

Obudwu

SOCIETATIS IESV.

KAPŁANOW

Opłákanc, Opifanc,

Rythmami Polskimi

od

X. ZYGMUNTA BRUDECKIEGO.

Tegoż Zakonu

wyrázone

OSTATIS
CZLOWIEK
CZTERNAJSTY

113936

III

SOCIETATIS

Opłaskanie

XI

WYDZIAŁ

K 1951/2931

pe
D
RO
K
Do
V
quò
quém
pertin
tém h
um a
tionē
Tibi
forte
nihil
lus d
spita

Perillustri ac Magnifico Domino
D. I A C O B O

COMITI à ROZRAŻEW
ROZRAZEWSKI,
KONINENSI, &c. &c.
CAPITANEO;

Domino & Patrono Fautentissimo.

VEniam dabis PERILLVSTREIS
ac MAGNIFICE DOMINE,
quòd ad Te properent Nouissima, ad
quem virtus & fortuna primas vbiq̃
pertinere volunt. Nempe & ipsa for-
tem hanc ambiunt, vt nomen iam su-
um amittant & in mortalium cogita-
tione primas teneant. Id verò non nisi
Tibi dicata consequi poterant, in cuius
forte post remum nihil est, nouissimum
nihil. Quò commodius virtutis stimu-
lus diuerteret, quàm vbi Virtus ipsa ho-
spitatur? Tot quidem fortunæ mune-

)S(3 ribus.

ribus exercitatas manus, maioris quàm
hoc sit, muneris capaces non ignoro;
sed tantillam operis molem, pondus ac
magnitudo argumenti compensant.
Materies certè vni Tibi dicanda. Mor-
tem ac vltima hominum fata minore
periculo aliò ferre non potui, quàm ad
Te, apud quem omnia virtus immor-
talia reddidit. Supremas vitæ mortali-
um rationes ante æternitatis Tribunal
vocatas, quò ferrem, quàm ad rigidum
apud se rectè factorum exactorem?
Nullibi tutius Iudiciaria, subsellia sta-
tuere potui, quàm vbi orbe Polono
censore, facta probantur: Fatales ac æ-
ternas umbras facillè Lux domestica ac
in conscientia nata discutiet. Gloria ve-
rò cælestis, an non vltro eò iret, vbi tot
Serenitates, tot sidera, seu ab Illustri san-
guine, seu à virtutum radiis, tam felici-
ter promicant, vt æmula astra luce tan-
tâ non difficulter confundantur. Sed
non est quòd ego muneri meo pretium

con-

conce
pond
im
cum
ti ope
iplun
tum a
vestib
nà be
ria et
illi in
qui in
ribus
bus h
raba
STRIS
velut
non t
aliqua
anim
cum p
non v

conciliem, quod iam à manibus Tuis
pondus suum habet, ab oculis lucem;
immò secum eam in Nomine Tuo cir-
cumferre coepit, postquam illud fron-
ti operis inscripsi. Vt iam argumentum
ipsum libelli stylusq; taceat, inuitamen-
tum ac illecebra lectorum erit nomen
vestibulo libri præfixum. Cuius etiam v-
nà beneficio, consulturum me memo-
riæ eruditis Auctoris Manibus (quod
illi iure meo Frater debeo) credidi,
qui ingenium omnibus natum, seuerio-
ribus disciplinis occupatum, suauiori-
bus hisce otis interdum feliciter tempe-
rabat. Benè de illis Tu quoq; PERILLV-
STRIS DOMINE mereris, si veniētē ad Te
velut ad vitam, è tumulo, admittis, iam
non totus in tumulo erit, qui apud Te
aliquā sui parte. Cæterum quo in Te
animo ante fata fuerit, facilè colliges,
cum posthuma etiam sua Tibi deesse
non vult officia. quorum ego interpretor.

Tuz verò Perillustr: Dñationis

Seruus in Christo I. P. B. Soc. L.

V N I V E R S O

G E N E R I

H U M A N O,

Ad
T E R R O R E M,

Ad
S A L V T E M.

WSZY

WSZYSTKIEMV

NARODOWI

LVDZKIEMV,

Ná

POSTRACH,

Ná

ZBAWIENIE.

A

ODE I.

LESSVS MORTVALIS.

*O Mors, quàm amara est
memoria tui homini pacem
habenti in substantiis suis!*

Eccles. 41.

I.

O Solis aureum iubar,
Argenteumq; Lunæ!
Valete mundi lumina,
Minimumque maximumque.
Quod millies renascitur,
Quod millies senescit:
Lux occidit, nox incubat,
Somnus vocat, sed altus.

RYM I.

RYM I.

DVMA SMIERTELNA!

O Smierći! iakož gorzka iest
pámiatka tvoid, człowiekowi
pokoy máiacemu w dostatkách
swych! Eklezyástyk. 41.

I.

O złotawe światło słońca!

O księżycu srebrzyste!

Tuż was żegnam bliski końca /

Uczy światu parzyste.

Wam się ięszce długim czasem /

Starzec / młodziec / nagodzi:

Nam dzien mijia / noc za pasem /

Sen / lecz twarady nadchodzi.

II.

Valete turba siderum,
Hyadesque Pleiadesque
Et quotquot axem pingitis
Tot ignium figuris.
Pinu Duces volantibus,
Per alta terga Ponti,
Lucete porro cæteris,
Sunt rupta vela nobis.

III.

Et vos vireta Naiadum,
Fruteta & arboreta,
Pictique campi floribus,
Hortique vere læti:
Et lenis vndæ murmura,
Et turturum querelæ,
Valete, Parca vellicat,
Est danda pausa vitæ.

Jwas

II.

J was żegnam gwiazdy śliczne/
Was Dźdżownice/ was Bąby;
J was ognie Nieb różliczne/
Ktore liczyć siłaby.
Wy ktoreście wśem żeglarzom/
Ża wodzow się oddaly/
Swiećcie inśwym marynarzom/
Tam się żagle porwały.

III.

J wy łąki malowane/
Łasy pełne ochłody/
Polá kwiećism osypáne/
I wesole ogrody:
Słodkomruczne wod potoki/
Wdzieczne dumy praśatek.
Bądźcie z Bogie/śmierć prze bożis
Już się życia rwie watek.

IV.

Quæterna rerum corpora,
 Satu valete fæta :
 Et quidquid inde nascitur,
 Vndas supra vel intra :
 Et quæ iacent, & quæ tument,
 Profunda, plana celsa,
 Et quidquid infra Numen est,
 Salue valeque. Cedo.

V.

Horrenda mors, tremêda mors,
 Telo minax & arcu ;
 Fatale torquet spiculum,
 Nullâ quod arte vites.
 Vt fumus euanesCIMUS,
 Eliminamur omnes :
 Abibis hinc, fulgentibus
 Non flectitur metallis.

Vliech

IV.

Niech się i was zegnać godzi /
 Wszystkie-płodne żywioly :
 I cokolwiek z was się rodzi /
 Nad y między wod doły.
 Wglab / w szerz / y rozdłuż / ciągłerze
 Co stworzenie zwać moge: (czya
 I co w swojej Bog ma pieczy:
 Wam dobranoc; mnie w droge.

IV.

Śmierć okrutna / śmierć straszliwa /
 Strzala groźna i lukiem ;
 Nieuchronnym grotem krowa /
 Lub chceś w proźby / lub fukie.
 Niśczejemy na kściele pary /
 Bydź na wstytkim za drzewiami:
 Poyd sieś / poyd sieś, tey poczwazy
 Nie użyjesz darcami.

VI.

SImul fores pulsauerit
Iube valere vitam.
Amica turba deseret
Te membra deserentem.
Intrabis exclusissimus
Iter tenebricosum.
Tecum feres quod egeris,
Non auferes quadrantem.

VII.

GEnæ rigeunt cereæ,
Fax luminum fatiscet,
Nec pectus eluctabitur,
In ore vox dehiscet:
Laudata forma concidet,
Arteriæ pauebunt,
Gelu madebis horrido,
Obsessus à Charonte.

Tylko

VI.

Tylko we-drzwi puł vstyfyf;
 Pożegnay się z tym światem:
 Twoi mili / ledwie zdyfyf /
 Nie zechca cię zwać bratem.
 O iak ciemna droge naydzief!
 A na nie ni helozka!
 Co-s tu zrobil / z tym tał zaydzief;
 Z tad nie weźmief pieniozka.

VII.

WKleste Licá wost wysadza:
 Chmura się w oczy wkradnie:
 Piersi rozdęte tchu nie dadza:
 Głos się w vsćiech zapadnie.
 Zbędzie swoiey twarz wody:
 Brewo żył martwych nie zboczzy:
 Zziębniēs na křtalt zmarszley wody
 Gdy cię Charon obřtoczy.

VIII.

TE lectus vret anxius,
Curis cor exedetur:
Cui vita viuens dictus es,
Defunctus ipsa mors es.
Auere te qui millies
Iussit, iubet valere,
Postesq; furtim transuolat,
Quos antè basiabat.

IX.

Pestem creabis naribus,
A te fugabis omnes:
Obsepientur ostia,
Orisq; , nariumque.
Foras, foras, propera foras,
Catharma, pestis, horror,
Opertus altum dormies,
Interstrepente nullo.

Twat

VIII.

Twarde będzie łożko głowie:
W sercu stono iak w żupie
Ktoć dziś mowi / moje zdrowie //
Jutroć rzecze pśa trupie.
Dzisiaj co stowo / służba moia:
Jutro o cie nie spyta:
Strzeli chytkiem od podwoia:
Choć się go dzisiaj rad chwyta.

IX.

Smrod nieznosny wydaś rośedzia:
Wszyscy muszą wmykać:
Idac podle / każdy będzie
Wsta / nozdrze / zatykać.
Sora z dwora / precz z palacu //
Zarazo / trupie / gnoiu:
Tia podziemnym materacu //
Spij tam sobie w potoiu.

X.

Propè ante mortem mortuus,
 Cadauer efferere:
 Lamenta erunt solatio,
 Vxoriscac nepotum:
 Cras lacrymæ; te condito,
 Vertentur in cachinnos:
 Sed tu subi scrobem, subi;
 Hæc fossa sorbet orbem.

XI.

Specum iacentis incolent
 Venena, bufo, vermes.
 Hos aulicos hæc aula fert,
 His gratus imperabis:
 Tributa pendens vermibus
 Stipendiumq; blattis;
 Fas his erit grassarier
 Per ossium medullas.

Tab

X.

Tak cię w grobie poczna chować
Niemał na pol żywego :
Będa wżeczy lamentować /
Zona / dzieci / zmarłego.
Aleć iutro / snąc przy stole /
Plącz się śmiechem zamyka:
Już to próżno / ty badź w dole ;
Ten dol / świat w się polyka.

XI.

W Jamie twoiej mieścić będa /
Zaby / zmiie / robacy :
Ci dworzanie dwor osięda /
Ci w tym państwie żołdacy.
Ale trzeba żołd nagrodzić /
Molom / wężom / zgniłości :
Przezoż będa rotę wodzić /
Przez twe wszystkie wnętrzności.

XII.

COgnata gentis atria
Mox finient dolorem :
Semestre ducent lugubre ,
Vertentq; mox colorem .
Leuem precati cespitem ,
Perennè te filebunt :
Hæres talenta diuidet ,
Te diuident lacertæ .

XIII.

Vertente Capri sidere ,
Puluis cinisq; fies :
Viator ossa transiens ,
Scitabitur quis hic est ?
Hiant cauernæ luminum :
Exenterata calua est
Calcata costa truditur :
Deletus excidisti .

Salmia

XII.

Amilie krewne tobie /
Prętko sinurek zakończa:
W sześć miesięcy po żalobie /
Zrucza z kuru oponcza.
Kętwiemci dawosy wżiemni /
Z pamięci cię wyszczela:
Dziedzicy się zbiory twęmi /
Toba węże podziela.

XIII

Zaledwie się rok przewinie:
A już proch z Twoey miłości:
Jaki taki gdy cię minie /
Spyca / czyież to kosić?
Jamy z oczu wygladają:
Mozg się w głowie pokłocik:
Kłoga żebra potracają:
Wniwecz się obrocik.

IGNO-

XIV.

IGNOTA LUX EST VLTIMA AD
Quam nullus auguratur,
Cum Parca cædit ianuam,
Est pessulus trahendus,
Natos auosq; surripit,
Ut fors & atra fors fert:
Sceptrisq; Reges exuit,
Et cogit esse plebem.

XV.

EX inuidendâ regiâ
Pressâ fereris arcâ:
Laqueare nares fulcient,
Gens Christiana pensa.
Par primus hîc fit vltimis,
Stat Cræsus inter Iros.
Vnâ tumet dieculâ,
Mox aura difflat aulas.

DZIEN

XIV.

DZIEŃ OSTATNI NIEZNAIOMY;
A żaden go niezgadnie:
Jak śmierć pięścią trafi w domy/
Wnet i klamką odpadnie.
Lubo dziatki / lubo dziadki/
Mnie iako się nawina:
Berło wydrze / da ty gładki;
Aż król prostym chłopina.

XV.

Ja twoy pałac tak wysoki /
Dadząc chatkę waziuchna:
Stropu po nos / ścian po boki:
Dważ / czyć tam nie spuchna?
Pan tu chłopą nie wysięgnie:
Zrowna królom włoczęga:
Dzionek ieden kęs się mignie;
Aż z bławatu siermięga.

Cui

XVI.

CVi regna vestigalia,
Relinquis & Quirites
Ebur tuum fert exalem,
Ferunt tacentq; ciues.
Arces, & alta turrium,
Effossa subruuntur:
Sub mole tu ludibrium,
Depasceris colubris.

XVII.

Mors ergo cum te messuit,
Iam nemo te requirit:
Amatus es, dum visus es,
Paræmiam reuolue.
Amica tecum nomina,
Morientur & regentur:
Quid heu! quid has affanias,
Excordium petessis?

XVI.

Z Państw twoimi co też będzie?
Komu je wżdy zostawiś?
W krzesle twoim obcy siądzie?
A Senat cyt; coż sprawiś?
Twoje zamki / wieże / mury /
Prawie sgruntu wyrzys:
W grobie z twoiey kompatury/
Zmile / węże / wryś.

XVII.

Legsy tedy na kobietcu/
Już też o cie nie dbała:
Potis w oczach / potys w sercu:
Wszak ono tak marwiała.
Wszystka przyiaźń / wszystkie chęci/
Poyda z toba do dołu:
Do rzech plotek coż cię nęci /
Z balonemi pospolu?

Suspensio

XVIII.

Suspensio adest vestigio
Lauernionis instar:
Exire cuius aleam
Nec vi datur, nec arte.
Propinat atra toxica,
Nolis velis bibenda,
Mors est inexorabilis,
Non consulis futuris!

XIX.

FRons ô cadauerosa frons:
Mentita mille laruas:
Adhucné fronti creditis?
Fallit, cauete fallit.
Qui fidit illi perfidæ,
Post damna sero flebit.
Ditis coquere sulphure,
Tibi venus placebit?

Wieg.

XVIII.

Więc poczwarą własny złodziej/
Dybie następstwie łotrzyk /
Jużty gdzie chcesz / tam się podziej
Grosz / prosz ; wpasć ci w iey tyk.
Luz chcesz / niechcesz ; iadem poi ;
A twey biada wotrobie :
Smierci niczym nie wkoj ;
Więc nie radzisz o sobie ?

XIX.

Trupie czoła / spetne twarze /
Toć was zdobi maskarą!
Jeszcześ dufaś w te machlarze ?
Zawiedziesz się / ey wara !
Kto im dufa / iak się rzekło /
Będzie plakał po skutdzie :
Kostofnikow czeka piekło ;
J kochasz się w prodzie ?

Quid

XX.

Quid si tibi suprema lux
 Hæc fulsit occidenti?
 Ne lude plebs hæc omina,
 Virtutis esto cultrix.
 Hæc ipsa lux quot abstulit
 Qui sæcla cogitabant!
 Sol occidentes ante se
 Miratur isse ad orcum.

XXI.

Nonnè ergo pernox; perdius
 Constanter excubabis?
 Ut mors ineluctabilis
 Si congregi minetur,
 Interritus compareas,
 Promptus subire luctam:
 Si morte victus occides,
 Adibis castra victor.

XX

Co jeżeli ostateczny /
Twojego ten dzień żywota?
Żart w tych rzeczach niebezpieczny
Moja rada / grunt cnota.
Dzisiaj nawet co tych legło /
Co lat sobie stem kładli!
Słońcu dziwno / że nim zbiegło /
Ci do piekła zapadli.

XXI

Czyli tedy dniem y nocą /
Czuć nie będziesz statecznie?
Jeśli poeym / gdy śmierć z proca /
Przydzie na cię koniecznie;
Stać chcesz w kroku tak wesóło /
Zebyś pomniał na męstwo:
Choć ta niemoc trącić w czoło;
Przećię swoje zwycięstwo.

Conte.

XXII.

Contemne quidquid conditum
Amaque Conditorem.
Quod perdis hinc, ibi inuenis,
Iactura nulla turbet.
Emancipa te Numini,
Curâ solutus omni:
Saluum DEVS, quid ambigis?
Summâ locabit arce.

XXIII.

Qui primus hoc odarium
Fleuitque, condiditque,
Quotidiana funera
Toto reuoluit æuo;
Idemque dudum puluis est,
Fato suo sepultus.
Sequere, (vasa collige)
Aut primus aut secundus.

Zgolâ

XXII.

Zgola wſytkim gardz stworzeniez
Miluy Tworcy ſamego:
Co tu zgubiſ / z podziwieniem
Tam zaſ doydzieſ wſyſtkiego:
W ſluzbie Bozey myſl ochotna /
Niech ſię nie ma do ſwiata:
W tym vperwiam / że ſtokrotna /
Wniebie / da Bog / zaplata.

XXIII.

Kto tę Dumę we ſzy pełna
Składnym rymem przyprowił /
Ten grubarkę każdożienna /
Wſyſtkich wiekow wyſtawił.
Sam też západł inż nieroczek /
W Cinyntarzowe vgary:
Poydieſ i ty / (bierz tlomoczek)
Alle pierwſyli; to wtory.

B

ODE II.

ODE II.

CRISIS SIVE VLTIMUM TRIBVNAL.

Sophonias. c. I.

Iuxta est dies Domini magnus, iuxta
& velox nimis. Vox diei Domini a-
mara. turpiter ibi ciulabit fortis. Dies
ira dies illa, dies tribulationis & angu-
stia, dies calamitatis & miseria, dies
tenebrarum & caliginis, dies nebulae &
turbinis, dies tubae & clangoris.

I.

Adeste mundi præsides
Mitræq; purpuræque,
Adeste Regum fasciæ
Et fascium secures;
Adeste viui, mortui,
Olimque nascituri
Carmen fero plorabile
Audite fata mundi.

RYM II.

R Y M II.

SĄD ABO OSTATNI TRYBUNAŁ.

Zofoniasz. w R. I.

Tvdzież jest dzień Pański wielki,
tudzież i rychty zbyt. Głos dnia
Pańskiego gorzki: spełnie się tam bę-
dzie kwilił mężczy. Dzień gniewu
dzień tentam: dzień utrapienia i wci-
sku: dzień nieszczęścia i nędzy: dzień
ciemności i zaciemienia: dzień mgły i
wichru; dzień traby i grzmotu.

I.

Sám sám świętá Monárchowie
Infuláci / Książetá:

Sám Cesarze / y Krolowie /

Szláchtá / Książie / Panięta.

Co się iefcze nierodźili /

Zywi / zmarli / bywającye:

O ostániey świętá chwili!

Będg dumal / słuchającye.

B 2

Luctan-

II.

Luctante mecum spiritu
Hiulca trudo verba ;
Protrusa mox resorbeo ,
Reciprocante linguâ.
Ruunt per ora flumina
Æstusque lacrymarum ;
Procul, procul deliria
Mundi, procul cachinni.

III.

Qvocunq; verto lumina ,
Squalore cuncta marcent :
Extincta lugent sidera ,
Et siderum choragi ,
A sole sol defectus est ,
Caretq; luce luna :
Ponti fremunt Ceraunia ,
Gemit tremitq; tellus.

Dech

II.

Duch mi groatrem zacieśniony /
Słow wćinti wypycha:
Te zaś ięzyk rwoie zemdłony /
A duch ciężko oddycha.
Brnalzy z oczu bez plawaczkę /
Rzewna suszac sledzionę:
Precz swowole / precz igraczkę;
Żarty / śmiechy / na stronę.

III.

Kędykolwiek okiem zayde;
Wszędy pełno żaloby:
Zgaste gwiazdy w sinutku naydel/
Zgaste Planet ozdoby.
Słońce z słońcá ciny wygnaly /
Luna lunę straciła;
Huczo strasznie morskie skały;
Drżaczka ziemię znedziła.

IV.

CAutes & antra mugiunt,
Et saxa colliquescunt;
Lambunt faces incendij
Æterna templa cæli;
Mundi crepant fundamina,
Vrbes iacent & arces:
Damnata gens mortalium,
Rogo crematur vno.

V.

Mæsto pauet silentio
Cinis sepultus orbis.
Nox alta mæret, nulla vox
Sonatuè murmuratuè;
Non æthra sentit alitem;
Non rugiunt leones;
Latrator ipse conticet,
Non mugiunt triones.

Jul.

IV.

Już topnieją y kamienie:
 Z opok / z iasną ryk strugi
 Samo niebios podniebienie /
 Liza straszne pożogi:
 Z fundamentow świat się wali:
 Młasta / zamki niszczenia:
 Ludzie żywo pozostali /
 W jednym stosie gorenia.

IV.

Cre okropne świat wydarza /
 Wszczęć na popioł spalony:
 Noc głęboka z morza wstawa:
 Głosy milcza. y dzwony.
 Ptak nie stroi świszney sye:
 Wół / ni woł nie ryczy:
 Włozka skąpy / wilk nie wyie:
 Ani kandel słowyczy.

VI.

REgina mortualium,
Armata falce Parca,
Iam funus vnum duxerat,
Ex gentium ruinis.
Per ossa victrix arida,
Incesserat superba;
Deamq; se iactauerat,
DEO potentiolem.

VII.

REpente clangit buccina,
Sonoribus tremendis:
Archistrategus ætheris,
Frigentiumq; prætor,
Quætit potenti Numine
Tumbas, & excit vmbra:
Prodite manes, currite
Ad vltimum tribunal.

Smieré

VI.

SMierć nad groby y nad trupy /
 Kosowładna Krolowa /
 Brata dotad wielkie lupy /
 Wmordzie w sech glow surowa.
 Po kosnicach bez bularoy /
 Pysno sobie chodzila ;
 I mocnieysza niz Bog prawoy /
 Boginia sie chelpila.

VII.

Az sie z nagla glos fasolny /
 Strašney traby ozywa :
 Herman gorny / strażnik dolny /
 Sit w niey w sych dobywa.
 Wielka moca z grobow rusa /
 Tych co sie w nie zawarli :
 Dusze w ciata wnisć przymusza /
 Wstajcie na sad wmarli.

VIII.

Hic o nouum spectaculum!
Spectaculum pauendum!
Tellus mouet tremoribus
 Nouis, inusitatis.
Et parturit quod sæculis
 Tot fouit inter aluum.
Animantur ossa flamine,
 Et vestiuntur artus.

IX.

Sed fronte prorsus impari,
 Et impari decore:
Hic monstruoso vertice,
 Vultuque tortuoso:
Sed oris ille gloria
 Gemmata vincit astra,
Et vincit vsque septies
 Fulgore solis ortum.

VIII.

Aż tu cuda dorad rayne /
Cuda pełne stworzenia:
Ziemie wszystkie niezwyčajne /
Wypadają trzęsienia.
Alić rodzi / co swym brzuchem s
Tyle wieków dźwigała:
Aż trzępczeis członki duchem /
Aż lgnę kości do ciała.

IX.

WSzakże w ciele v każdego /
Nie jednaka okraśa:
Leb dziwaccki v drugiego;
Kłapstra na bok iak fasa:
Ow zaś twarza dziwnie grzeczny /
Wszystkie gwiazdy przechodzi:
Owsem siedm kroćblast słoneczny
Swa iśności nagrodzi.

X.

Olympus ecce panditur,
Discedit omne cælum;
Prætoriana proruit
Phalanx ab arce mundi.
Millena supra millies,
(Si tota castra lustres)
Putabis ex paruissimo
Censu triariorum.

XI.

EN primipilus Numinis
Præfert trabale signum;
Signum salutis inclytum
A quo DEVS pependit.
Elisa cuius cornibus
Est iussa mors moriri;
Et fracta vis Plutonia,
Et capta regna Ditis.

Toj

X.

Oż się potym otwierają /
Niebios wszytkich zapory s;
Strażne rory wypadają /
Kozdzielone na chory.
Jesli zechcesz w woyszcze całym /
Mnostwo widzieć żołnierzo w;
Władziesz w polku chociaż małym
Wład milion rycerzo w.

XI.

Owoż nieśie znak woienny /
Choraży znamienity s;
Znak chwalebny / znak zbawienny /
Na którym Bog zabity.
Jego rogi Smierć vbodły /
Ze musiała vmierać.
Czarta o śwank tak przywiodły /
Ze się nie mogł opierać.

XII.

Dictator immortalium
Scandit tribunal arcus:
Tremore nutant sidera,
Inæstuatq; tellus.
Horrore pallent tartara:
Infraque mille montes
Quærun't chæos profundius:
Ob Numinis furorem.

XIII.

Sed fas abesse nemini
In orbis hoc theatro.
Cæli vacant prætoria,
Stipantq; iudicantem.
Patent hiatus inferi,
Cernuntq; fulminantem:
Adsunt Adami proximi,
Et ultimi Nepotes.

Arctym

XII.

W tym Sędzia zagniewany /
Tron Sadowy zasiada:
Drza niebiosą iak mdle ściany /
A pot z ziemię wypada.
Potpiency w strachu bladzi:
A spytafli każdego;
Głębiey piekła bydyby radzi /
Chcac wysć gniewu sędziego.

XIII.

Alc wrystkim bydy potrzeba /
Na tym swiata widoku.
Stoia Swięci zbedsy z nieba /
Tuż Sędziem przy boku.
W otworzoney piekła mieni /
Drza piekielni duchowie:
Stoia pierwsy y ostatni /
Adamowi wnukowie.

Hic

XIV.

Hic pectorum lararia,
Reclusa pelleguntur;
Et libripendes Numinis,
Imis repostâ mandris,
Promunt & arctè pensitant,
Consulta, dicta, facta:
Et iusta cunctis præmia,
Laboribus reponunt.

XV.

Delectus hinc decernitur,
Ab impiis piorum:
Mittuntur alæ cælitum,
Ut euocent beatos.
Ruunt Tribuni Numinis,
In agminum phalangas;
Sistuntq; lætos, dexteram
Ad Præcidentis oram.

Tu

XIV.

W serc ludzkich wszystkie graty /
Wszystkie trzesa wewnętrznosci:
Bog przez swoje deputaty /
W kazde wglada skrytosci.
Bo tam scisle rozstrzasala /
Myśli / mowy / uczynki:
Az plate taka dała /
Jakie w niem sprawo budynki.

XV.

Przeto kaza przez niezbozne //
Od cnotliwych odrywac:
Zrot Anioły sła narozne /
Sprawiedliwych zwoływac.
Lecz Panscy polkownicy /
W kupy woyska sporego:
Stawia dobrych po prawicy /
Az zlych z boku lewego.

Clamore

XVI.

CLamore montes intonant,
A supplicum querelis:
Affectat astra proximus,
Segnisq; strenuusque,
Aurata plorant vellera,
Lacerna trita ridet;
Arcetur hircus contumax,
Mites leguntur agni.

XVII.

O scena lamentabilis!
O flebilis cothurnus!
Non syrma vidit tristius,
Æterna ditis umbra!
Ad candidatos ætheris,
Iubentur ire nati;
Ad spectra dira Cerberi,
Iubentur ire patres!

po go.

XVI.

PO gorách się precz rozlega /
 Krzyk i lament płacziwy :
Do prawych się stron ubiega /
 I dąski i leniwy.
Aleć płacze Złotogłowy /
 A smieia się łachmańki ;
Kozłow niechca w poczet nowy /
 Ciche biora bąrątki.

XVII.

O żalostna Traiedya !
 O płacziwe widoki !
Nie sta dotad ta Akcya /
 Tam gdzie wieczne mża mroki .
Do mięskącow niesmiertelnych /
 Ida szczęśni synowie ;
Do skądych larw piekielnych /
 Ida nędzni Dycowie !

Patres :

XVIII.

PATRES vicissim, perditis,
Volant ad astra, natis:
Maritus inter sidera,
Hircos stat inter vxor:
Stat vxor inter sidera,
Maritus inter hircos:
Quos lectus vnus iunxerat,
Disiungit acta vita.

XIX.

Sic à propinquo sanguine,
Sanguis fugit propinquus:
Sic frater à dulcissimâ,
Auellitur sorore:
Nec fratris execrabilis
Luctu, soror mouetur;
Rident Beati lacrymas,
Post fata serò fufas.

Éciec:

XVIII.

O Ciec wżatem niebo bierze /
Syna pieklu oddaie :
Maż gwiazdami w iedney sferze
Żoná z kozły zostaie :
Sam zaś w gwiazdę żoná racza /
Maż się w kozła przemienia ;
Tak spraw różność precz rozłącza /
I Małżeńskie złączenia.

XIX.

Owá z krewnym pokrewnego /
Krewność teraz daleka :
Brat z dziedzictwá kontent swe^o /
Siostrę do działu nie czeka.
Wtáż i siostrá ná płacz bratni /
I Siostrę niedba ryczących :
Szydza święci w dzień ostatni /
Złez po śmierci plynących.

Ergo

XX.

ERgo tributis classibus,
 Piorum & impiorum;
 Victrix triumphat natio,
 Dextramq; Regis ambit:
 Funesta fex, & stulta plebs,
 Sortem gemunt sinistram;
 Sublimis illa tollitur,
 Mersatur hæc profundo.

XXI.

SVpremus infit arbiter,
 Alto fremens ab arcu:
 Mox attonantur omnia,
 Stuperque mutus orbis.
 Pauent cruenti Iulij,
 Dirique Iuliani:
 Ipsi tremunt innoxij,
 Ob Iudicantis iras.

Gdy

XX.

Gdy tań tedy w swej się czuła /
 Zli i dobrzy dzielnicy ;
 Sam zwycięzcy tryumfował /
 Na sędziego prawicy.
 Głupi motloch / gmin przeklęty /
 Na swa nędzę stękała :
 Owych poczet wzgórze wzięty ;
 A ci w dole zostala.

XXI

Ledwie pierwsze sędzia srogi /
 Słowo gniewu wylecie ;
 Alie w wszystko drży od trwoży /
 A świat niemy drętwieie.
 Drży Juliusz mieczem krwawy :
 Julianowi nudno : (wy.
 Gniewney w sędzlem znieść postać
 I niewinnym snadź trudno.
 Sed

XXII.

SEd hos amico lumine,
Affatur Imperator;
Iubetque tutos fidere,
Certos beatitatis:
Monstratque cæli regiam,
Sedesque destinatas;
Infantibus quas inuidet,
Infausta fors nocentum.

XXIII.

MOx fulminantis impetus,
Retortus in scelestos,
Tonat fremente pectore,
Dirumque **THERA** promit.
Tellus reclude viscera,
Gentem vora nocentem:
Abite detestabiles,
In Tartari barathrum.

Lecz

XXII.

Lecz on z temi mówiac mile /
Procz wdzięcznego wejrzenia
Obespieczya od zley chwile /
Jako peronnych zbawienia.
Wlawet w niebie zgotowane /
Pokazuje radości;
Ktorych onym wywołane /
Niecnot woysko zazdrości.

XXIII.

W tym na lewe / gniew sędziego /
Obrocony hultaje /
Na kształt grzmotu strasliwego /
Srogi dekret wydaje.
Kozdżiw ziemio brzuch objarty /
Pożrzyły serca kamienne:
Precz przekłęci wodol otwarty /
Na przepaści bezdenne.

C

Rodebat

XXIV.

ROdebat intus viscera,
Fames atrox; rogabam
Micam quadræ vel vnicam,
Micam vnicam negâstis.
Vos helluones interim,
Toto ore deuorâstis,
Vrbes, agros, prouincias:
Ergo ite, & esurite.

XXV.

NAm ventribus turgentibus,
Abdomini litâstis;
Codros & Iros vltimos,
Ab atriis remôstis:
Quidquid volat, quiquid natat,
In ventre condidistis:
Ergo phagones inclyti,
ABITE & ESURITE.

Gloß

XXIV.

Głód mię trapił iak potrzeba;
Jam was ludzkie zuchwalił/
Wtę krsynę prosił chleba;
I krsynyście nie dali.
Wy głod/ słyse/ wten czas marli/
Tylko sobie wspomniycie;
Gdyście miasta całkiem żarli:
Idźcież teraz łakniycie.

XXV.

Jak zbąrela zbruchem chodząc/
Bruchowiście służyli;
A ubogich ciężko głodząc/
Słowemście odbyli.
I colata / i co pływają /
Tkaliście w się bruchoccy:
Już też postu czas przybywa /
W post panowie żarłoccy.

XXVI.

A Rentibus cùm faucibus,
Ardens siti æstuares;
Quis proximis è fontibus,
Nostram sitim leuauit?
Nec vrceum, nec cirneam,
Guttam uè præbuisistis:
Exarui: Recedite,
Cum Tantalò sitite.

XXVII.

NAm vos bibones inclyti,
Tricongij Nepotes,
Siccâstis omnes amphoras,
Cadosque, culeosque:
Noster sitiuit Lazarus;
Nec stiriam dedistis:
Arete nunc, ardetis nunc,
Totum sitite Pontum.

XXVI.

Jak párnemi spocon žniwoy /
 Wprágnenium się vžnoil.
 A kto z was byl tak cnotliwoy /
 Coby mię byl nápoil?
 Biedney wody w takim dzbáunku /
 Miećem nie mogližnym žalem:
 Schnalem prágnac bez přestánku.
 Schnijćiež wy tež z Tántalem.

XXVII.

Wšćie wšystko wypíjali /
 Cni Bachusa wnukowie;
 Beczki / kufle wysušáli /
 Pełniac do dna przez zdrowie:
 Vprágnieni schnac lážárze /
 Kapki od was nie wzięli; (rze/
 Więc bęđziećie w wiecznym stwá-
 Morzá duštkiem prágneli.

XXVIII.

NVdus rigebam frigore,
Gelante Capricorno;
Non lana, non me vellera,
Non lina confouebant.
Risistis, ante limina,
Me vestra palpitantem;
Nec texit vllus penulâ,
Glacie poloque tectum.

XXIX.

VOs interim tot syrmata,
Pallæque vestiebant;
Tot cyclades, tot institæ,
Togæ tot & Theristra:
Tot syntheses, tot gausapa,
Epomides, lacernæ:
Nunc sorte vestrà plangite,
Nudiq; palpitate.

Stago.

XXVIII.

Nago chodzac / smarzłem zpełną /

Gdy się zima strożyła :

Ni mię plotno / ni mię welna /

Ni mię sukna pokryła.

Stroiliście zemnie żarty ;

Amnie drżaczka wstrosz porzę ;

I musiałem tak odarty /

Leżec w sniegu na dworze.

XXIX.

WAszym czasie to delury /

To stroily żupany ;

To sobole / to wilczury /

Lisy / rysie / kaftany.

Wuż teleie / kurty / suby /

Serezyie / giermaki ;

Plączcież teraz wafey zguby /

Nago drżace orfaki.

XXX.

Compactus arcto ergustulo,
Vitâ periclitabar:
Quamuis forem non noxius,
Sed indigus Patroni.
Quis expediuit vinculis?
Quis soluit innocentem?
In Tartarum descendite,
Et Ditis in catastram.

XXXI.

Cvm lectulo decumberem,
Doloribusq; victus,
Opem tuam reposcerem,
Opem mihi negasti.
Sic concidi, sic occidi,
Nullo leuante morbum:
In lectulo nunc flammeo,
Ardebis & dolebis.

Bytem

XXX.

Błem więzniem / a miłego /
 Szło mi o rest żywota:
 Choć niewinny / wskaźże swego /
 Ciemial sprawce sierota:
 Kto mi w ten czas dodał ręki?
 Kto wyzwolić chciał z dusze?
 Idźcież za to w wieczne meki /
 Do piekielney katusze.

XXXI.

Błem chory; a fraszunek /
 Przydał bolom fraszunku:]
 Jam was prosił o ratunek;
 Nie daliście ratunku.
 Takem padłszy wespół schorzał /
 Gdyście się mnie zaprzeli:
 Przewo drugi będzie gorzał /
 W płomienistej pościeli.

XXXII.

SI vis medendi defuit,
Et ferre opem nequisti;
Affatibus me dulcibus,
Curare debuisti.
Sed tu iacentem ferreus;
Ægrumq; transijsti,
Orupe durâ durior!
Abi scelus, peristi.

XXXIII.

IGNOTUS hospes veneram,
Exclusus vrbe & orbe,
Accesseram mapalia,
Et candidus pruinâ,
Locum vltimum sub tegula,
Frustra tamen petiui:
Adhucnè quæris sidera,
Mox hauriendus orco?

Vie

XXXII.

Wzstało cie i zdrugiem /
Na lekarstie sposoby ;
Słowy / bracie / pocieknemi /
Wżyłbys był choroby .
Ales mię ty iako hardy /
Leżacego pominał /
O nad stałę bardziej twarody /
Precz niecnoto / zles zginał .

XXXIII.

Wtem gościem w dom bogaty ;
Wazewszadem wypchniony ;
Sklonilem się i do cháty /
Zimnym szronem zmoczony ;
O kat biedny choc pod dachem /
Prosiło się ; niechciano ;
Toć o niebo prożno szachem /
Hoc iuz ro piekle met dano .

XXXIV.

Nonnè aduenas excluseras,
Eliminauerasque?
Quamuis rigerent frigore,
Et ledibus carerent:
Tu sectulo sub plumulis
Pigrum latus fouebas;
I nunc, beatioris
Æternus exul aulæ.

XXXV.

ET vos abite in tartara,
Qui simplices tribules
A veritatis tramite,
Per improbas loquelas,
Strophas per atq; antistrophas,
Traxistis in barathrum:
Ad Cerberum descendite,
Vestrum sit hoc mineral.

XXXIV.

Zas pielgrzymow i przychodniow
Nie odpychał od progu;
Gdy nie mieli w wsech zbrodniow
Ani trochy bartołu?
Tys na lozku / dnia białego /
W puchu czekał pohancze;
Idźże teraz / idź wiecznego /
Wieczny dworu wygnancze.

XXXV.

J wy bieżcie w ogień wieczny /
Coście proste swe ziemki /
Przez języka kłam wseteczny /
Jak Syrenskie suwarki /
Koslicznymi wykrętami /
Z prawdy w piekło ztracili:
Tamże teraz wender sami;
To was kwartał w tej chwili.

XXXVI.

TV latro, tu trifurcifer,
Tu virginum struprator,
Gens execrata adulteri,
Et turba turpis omnes:
Ad antra Ditis pergite,
Et vsque, & vsq; flete;
Purgate mundum, sordibus,
Stupris tot, inquinatum.

XXXVII.

ET vos profana sæcula,
Qui saxa, monstra, truncos,
Laruasq; mille dæmonum,
Coluistis & draconum;
Et conditorem siderum,
Et orbis architectum,
Tempistis; hinc facessite,
Acherontici Cyclopes.

Quis

XXXVI.

Wż złodziejcie / rozboynicy /
Gwałciciele Pániestwa /
Cudzołozni / cielesnicy /
I wſzystkie wſeteczenſtwa :
Wſiadźcie głownie na kopyſci /
Wpiec dźdżem ocznym niezgaſi :
Uciech ſię po was świat wyczyſci /
Pſot tak wiela zatkwaſon.

XXXVII.

Wż sprośnicy / coſcie plotki /
Bogi ſwemi czynili ;
Pnie / kamienie / żaby / kocki /
Czarty / smoki / chwaliłi ;
A byliſcie tworce świata /
Wzgardźciciele rzetelni ;
Więc wam teraz wieczna ſtrata /
Dylagowie piekielni.

Hoftes

XXXVIII.

HOstes abite Numinis,
Abite perduelles:
Fas omne damnat impios;
Recedite impiati.
Damnata conscientia
Vos vrget, ite, abite;
Orciq; flammis pascite,
In æiternitatem.

XXXIX.

O Fata funestissima!
Abitur, heu abitur!
Et itur in voragines
Ardentium focorum!
Æthnea flant incendia,
Et hauriunt nocentes!
Confossa spes, occisa res,
I stulta pompa mundi.

Idzie

XXXVIII.

Idźcie moi adwersarze /
Buntownicy przemożni :
Słusność waszyska dziś was karze.
Precz mi z oczu niezbożni.
Was sumnienie potępione /
Pcha w podziemne niśkości,
Pascież ognie rozżarzone /
Nieprzebytey wieczności.

XXXIX.

O żalosne rozrzadzenie!
Odchodza / ach odchodza!
A tam ida / gdzie płomienie
Wiecznych ognio w przewodza!
Już Eneyskie dma pożary /
Palac narod niewierny :
Rzecz z nadzieia mdle filary!
Coć tak świecie mizerny!

Hæc.

XLIX

HÆc mille vates millies
Canuntq; præcinuntque :
Sed quis mouetur vatibus,
Oraculisq; vatum ?
Perinde passim viuitur,
Ceu nulla mors sequatur.
Potatur, estur, luditur ;
Peritur, interitur !

XIXX

XL.

O tych rzeczach wшыsey wśedzie!
Proroknia / roknia :

A coż z tego? at w tym błędzie,
Człowiek własnym nieczuia.

W tę nadzieię żyć tu racza /
Ze się ich śmierć zarzekła;

Jedza / piia / graia / stacza;

Aż w punkcie stik do piekła!

ODE III.

ÆTERNA INFERORVM SUPPLICIA

*Quis poterit habitare de vobis:
cum igne deuorante? quis ha-
bitabit ex vobis cum ardoribus
sempiternis? Isa. 33.*

I.

Hlate fauces Tartari,
Æternitatis antra:
Et vos triformis Cerberi,
Rupti patete clathri.
Monstranda mundo crimina,
Et criminum patroni:
Prodenda nox tristissima,
Et noctis inquilini.

RYM III.

RYM III.

WIECZNE MĘKI PIEKIELNE.

*Kto z was będzie mógł zmię-
skać z ogniem pożerającym?
kto z was przemoże wytrwać
zupałami wiekuiSTEMI? Iz. 33.*

I.

*Uchyl piekło swej paśczełki /
Wieczney nocy iastlinie:
Niech troyrzędne kłowo osęki /
Pies piekielny rozwinie.
Zbrodnie światu czas wyiawieć /
I wśech zbrodni smagańce:
Noc żalofna w oczach stawieć /
Tudziej nocy mięstkance.*

Quid

II.

QVid penna cessas scribere?
Tu Musa dictitare?
Quid os abhorres dicere?
Tu mens perambulare
Probrosa regna Tænari,
Proserpinæ culinas,
Fericrepumquè carcerem,
Furoris officinas?

III.

PRodi foras Anacreon,
Prodi Poëta, prodi:
Et quas ad orcum sustines
Non somniando, pænas,
Exempla da Mortalibus,
Tuo ligata neruo:
Cantare quòd si displicet;
Plorare iam licebit.

Coj

II.

Coż mi piersi zprętką stoi?
Musy niechca wygadzać?
Coż się język mowić boi?
Mysl się wzdryga przechadzać/
Po niestawonym piekła państwie/
Kopciach erzyłbey Sekaty/
Po tarasach i ścianstwie/
Miedzy wściekłych warstacy?

III.

Wynidź na świat schowan w dzie
Anakreon podławiu: (mnym
A te męki ktore w ciemnym/
Znosisz piekle na ławiu;
Rozdaw ludzjom po kole dzie/
A swym wiersem zasnakuy:
Opiewaćli nie w smak bedzie;
Więc iak możesz oplakuy.

Immane

IV.

IMmane pandit ostium
 Telluris vmbilicus;
 Quod ducit in vastissimam
 Crudelitatis ARCEM.
 Et hanc tametsi ferrei
 Non clauderent labores;
 Esset tamen vel proprio
 Sat pessulata fato.

V.

Foris cubant ad singulas
 Formosa monstra portas;
 Quæ transeuntes illice
 Docent perire palpo.
 Cratera fundunt aureum,
 Sed toxicum refundunt:
 Libas? subire cogeris;
 Hæc NAVIS est Charontis.

Wrot

IV.

Wrot ogromnych odchyłaię /
 Lochy ziemne i piece;
 Ktore straszney domieszczaię /
 Okrucieństwa fortece.
 A ta choćby śnadż żelazem /
 Nic nie była zerwiedzona;
 Dośoby była z gościami razem /
 Swymprzeklectwem zamknięta

V.

Krasne wiedmy wrot strzegace /
 Racza gości witaniem;
 Ktore wabnym przechodzace /
 Uczą ginać głaśaniem.
 Złoty wilkom przed cię klada /
 Jąd weń leiac kryjomie:
 Skostowales? po cię iada;
 Charon wozi w tym promie.

D

Typho

VI.

TYpho tumet superbiã:

Librat Cupido tela:

Luxus mouet pomeria:

Effrons obardet ira:

Tristatur Æmulatio:

Discinditur similtas:

Lætatur Immodestia:

Mendacium perorat.

VII.

Ltuor ciet Tyrannidem:

Edacitas orexin:

Veternus odit indolem;

Dicacitas timorem.

Stat fixa contumacia;

Vis legibus potitur:

Hæ sunt nigri Piraticæ,

Custodiæ barathri.

Clades

VI.

W Adetośćia pycha puchnie:

Grea kupidyn szerzałami:

Zla rostkosa zbytek cuchnie:

Zgniewo pała iskrami.

Zawistna się złość frasznie:

Zrże się przyiaźn niefozera:

Rospusta się zbyt radnie:

Kłamstwo fałsu popiera.

VII.

W Tyraniſtwa / zazdrość goni:

Wola / day ſam / obżarstwo:

Od dąſkności gnusność ſtroni:

Od boiaźni kuglarstwo.

Stoi wpor zbyt zacięty:

Z gwałt prawa wbrod gwałci:

Wec ſtraż grodza kraj przekłety /

Czarni piekła rybacci.

VIII.

ET verò præda nescios
 Simul dedit lacertos;
 Homo simul feralibus,
 Se vendidit Megæris.
 Heu! ducitur tam nobilis!
 Heu ducitur cremanda!
 Imago magni Numinis,
 Viuis cremanda flammis!

IX.

SCrobs hirriente cardine,
 Et hinc & hinc dehiscit;
 Factoq; vix diuortio,
 Pestem reuelat omnem.
 Tantusq; tendit horridum
 Despectus in profundum;
 Ab Arctico contrarius,
 Quantum recessit Axis.

VIII.

W Jec iak storo plon vbogi /
Tym sie dostal chimerom ;
Storo czlowiek w obce progi /
Zapzedal sie Megierom ;
Ach ! tak sliczny ! z taka skoda !
Ach ! na wieczne spalenie !
Bostiey twarzy obraz wioda /
W zywych ognio w plomienie !

IX.

W strzypiacych rdza zawiasach //
Dol sie zerwad odmyka ;
A w otwarcych masz tarasach /
Wszystke brzydkosc wytyka .
Tey strasliwey piekls syby /
Glab jest taka owsiaki ;
Jako niebios bez pochyby /
Bray od kraiu daleki .

X.

IN hoc ter illætabili,
 Omnes habent recessu,
 Quos virulentus criminis
 Inebriauit haustus:
 Nec ante Regis vltimum,
 Minoy Tribunal,
 In se piacularibus
 Vlti fuere poenis.

XI.

VEstras filete fabulas
 Graiique, Romulique:
 Sub veritate viuimus,
 Nil fingimus Nepotes.
 Non vox mihi si ferrea,
 Sexcenta sint & ora;
 Tanti chaos vel vnicum
 Sat explicem laborem.

Wte

X.

W te trzy smutna lez doline /
 Ci sie wszyscy dostali /
 Co skodliwa grzechu wine /
 Jako wino piiali :
 A przed sadem / za swe zbrodnie //
 Za przekwinty i buty /
 Sami siebie karzac godnie /
 Nie czynili pokuty.

XI.

Preez z waszymi wymyślami /
 Greczynowie / Rzymianie :
 Prawda żyłem nie bajkami /
 Nam nie lube zmyślanie.
 Bym żelazne głosu dźwięki /
 Bym miał sto gab koniecznie :
 Jedurneybym piekła meki /
 Nie wyprawił statecznie.

XII.

HYdræ sedent in limine,
Bicorporesq; scyllæ:
Cinctæque flammis vndique,
Dentes mouent chimæræ.
Mortem minantur omnia,
Barritus, Hostis, arma:
Fit pugna pro ferocia,
Crudelitas triumphat.

XIII.

PARS expeditis vectibus
Circumfremunt & harpis;
Pars compedes Pyracmonis
Brontæ rotant labores:
Pars æreis improuidos
Longurijs inuncant;
Pars inuolant, & horridis
Intrò trahunt capillis.

Sic.

XII.

Siedmiolbice siedza w progu /
Z dwucielistemi cudy:
Kłow cięslice w pol pozogu /
Wyśczerzają obliudy.
Strach się śmierci wśędzie mnoży /
Z krzyku / z kator / z oreża:
Któż wrząd się wśystko stroży /
Otrucienstwo zwycięża.

XIII.

Jedni wloka z oskami /
Zaki / dragi / powerki:
Drudzy z pety / z lancuchami /
Z rożny / czynia rosterki.
Część żerdziami haczyżnymi /
Cieostrożnych śaczapia:
Część paznokty drapieżnymi /
Za leb na dno wtapia.

XIV.

O flebilis mortalium,
Vicissitudo rerum!
Quos antè torques aurei,
Quos cinxerant Pyropis;
Quos infecuta sarmata,
Longique sunt elenchi;
Nunc Gorgones, nunc Cenchrides;
Nunc ambiunt Dracones.

XV.

Armilla cedit viperæ;
Collare sunt catastæ;
In veste tergum nauticis
Occaluit camelis.
Stant & stupent; nec sentiunt,
Quod sentiunt scelesti;
Obtusiores marmore,
Ferroque crudiores.

© spram

XIV.

O spraw ludzkich zle obroty!
O w płacz zwiozle wesele!
Ktorych stroił łańcuch złoty /
Perły / smelce / mąnele;
Przy ktorych się sat ogony /
Istug zgraie wloczyły;
Już ich sinocy z każdej strony /
Już iaszczorki odkryły.

XV.

Miasto mąnel / maia śmieie;
Miasto krezow padalce;
Po grzbiecie się powroz wie /
I lin skurnych kawałce.
Tepia w czuciu swe natury /
Nieczulością cudowna;
Zakamiałsy niż marmury /
Twardosy nad stal hartowna.

XVI.

ET hos vbi Plutonium
Iam diripit Satelles;
Vident vbi Tyrannicam
Sub nocte Ditis Aulam;
Heu quanta desperatio!
Quis luctus est reorum!
Quærent, nec vsquam peruiam,
Fas est habere rimam.

XVII.

FVndus repandum prorutis
Oppandit os fœuillis:
Inhorret aura turbine,
Globos rotant Camini:
Altæ crepant Voragines,
Exæstuant abyssi:
Vacillat Æthna stridulis,
Exsibilata fumis.

Wieg.

XVI.

W Jec skoro ich w dom sátański /
Czarni porwa siepáczé ;
Skoro biesow dwor tyránski /
Wzrza nędzni tuláczé ;
Jaki tam žal ! iak bez miáry /
Wzalu rospácz hániebna !
Wpátruia aby spáry /
Lecz to ninacz potrzebna.

XVII.

Szyba zdolu stry wytyka /
Dno orchłaniey ogniste ;
Stráśnym fumem wicher bryka /
Leca kule rzęsište.
Po przepáściách toskot srogi :
Strza się lochy bezdenne :
Wyrzucáia swe požogi /
Łtny piece wapienne.

XVIII.

PRÔ quantus intra vortices
Euripus æstuosus
Luctatur! atq; gurgitem
In gurgitem refundit!
Quà verteris, sunt omnia
Pix, sulphur, ignis, ira:
Vox excidit, mens deficit,
Pennam color relinquit,

XIX.

Quid restitas ô perditæ?
Quid restitas morator,
Deoque frustra supplicas?
Et stultus astra prenas?
Nunquid vides Trinacriam
Tibi patere fossam?
E fundo ad vsque sidera
Tetram volare flammam?

Præca

XVIII.

Przebog iakie zakretości /
Wrzawa nurtow pożera!
A w tey ognioru nawalności /
Sala fale wypiera.
Gdzie się ruszyś / wszędyć nudno:
Smoty / siarki / po vsy:
Słow nie staie: poiać trudno;
Pioro wywieść nie ruszy.

XIX.

Coż się kręciś? czegoż stawiaś
Potępiencze stracony?
Proznie modiy Bogu dawasz /
Chwytaś niebo szalony.
Już się przypatrz tey sam sybie!
Jak się na cie rozdarła!
Aż pod niebo (w cie to dybie)
Straśny płomień wywarła.

Subi

XX.

SVbi subi nefarie
Contemptor æquitatis:
Subi scelus; nunc irrito
Fugam paras labore.
Nil proficis; non effugis,
Iam clausa porta, clausa est.
Clauem tulerunt æquora,
Stat insoluta porta.

XXI

Hic ille formidabilis,
Hic est Aornus ille,
Quem tot Prophetæ Numinis,
Testesque veritatis,
Tibi frequenter stentoris
Sunt ore comminati:
Nunc disce, quosdam fabulas
Non somniâsse Vates.

Leije

I X X.

Lęcze nąteb / leć bezecny /
 Praw pogardo niłczemna;
 Leć niecnoto w doł obecny;
 Mysl tu wćiec dąremna.
 Drzwi zamknięto / nie wćieczesz;
 Nie czyn dąremo hąłąsu:
 Klucze w morzu; coż tu rzeczesz?
 Nie wylamiesz rąrąsu.

I X X I.

Ołoć to tu mał więźnienie /
 Ono piekło strąśliwe;
 O ktorymes złe stworzenie /
 Miał świadectwą prawdżiwę.
 Tym ći nieraz Kapłanowie /
 Caka gęba groźili:
 Toż nie wśyscy / co wieśczkowie /
 Baykami się bawili.

Quidquid.

XXII.

Quidquid malorum sidera
Possunt vel excitare;
Quidquid malorum viscera
Terræ resuscitare;
Quidquid malorum Tartara
Vbiq̃ue congregare;
Tuis id omne ô Improbe!
Ceruicibus paratur.

XXIII.

Æterna nox Titany
Obuelat ora Phœbi:
Latè per omnem tetrica
Caligo regnat orcum.
Ipsi (quod est mirabile
Monstroque maius omni.)
Ipsi incolæ nigerrimas
Mutantur hîc in vmbas.

Cosie

XXII.

Co siękolwiek z gor obłocznych /
Może złego namnożyć;
Jle z siebie škod porocznych /
Może siemla wyłożyć;
Jako wielka mał gromada /
Do piekła się nawlecze;
Tobie tobie zerwad biada /
Zły niebaczny człowiecze!

XXIII.

Woc się czerni wiekwiśta:
Słońce sto mil omiła:
Po wsem piekle chmura mgliśta /
Szeroko się rozwiła.
Sami nawet (co foremna
Okrztał każdy potwora)
Sami więźnie / w nader ciemna /
Tu się chmurę przebióra.

Ignes.

XXIV.

IGNES quidem fumantibus;
Semper crepant sub ollis;
Sed heu! micare nesciunt,
Tantum cremare norunt:
Norunt: tametsi pabulo
Non nutriantur villo:
Quin pabulum plorabile
Coguntur esse Ciues.

XXV.

QVIS ignis vnquam vixerat:
Funestiore taxo?
Quæ flamma scintillauerat,
Tam lugubri cupresso?
Stipantur insolubiles
Struicibus struices:
Vorantur, & durabili
Non puluerantur igni.

Ogieñ:

XXIV.

O Gień wprawdzie tam się nieci /
Wkoło garców kopcianych ;
Lecz / nieestetyś ! ktry nie świeci /
Tylko pali związanych !
Pali / choć z drem niedostátku /
Ma w palentu hámulec ;
Bo Mieszczenie na podatku /
Z siebież czynia wysulec.

XXV.

W Którym piecu tak okrutny /
Z ciśu ogień palono ?
W Którym stosie cyprys smutny /
W taki płomień żarzone ?
Wala w stosy bor żyacy /
A stosem się stos dławci :
Zrże ie ogień niegasnacy /
A w proch nigdy nie trawi.
Informis

XVI.

INformis iras sufficit,
Lymphaticas Enyo:
Huic proximæ umbræ proximas
Feroциunt in umbras.
Se morficatim sauciant,
Et unguibus cruentant:
Rident ad ista liberis
Erinnyes cachinnis.

XVII.

QVòd poma captet Tantalus
Fallentibus sub undis;
Quòd saxa voluat Sisyphus,
Por dura terga montis;
Quòd hic gemat sub vulture;
Quòd ille sub Dracone;
Quòd insepulti cæteri;
Quantilla pars malorum est?
Jedns

XXVI.

Jedną w piekle iędzom sprosznym /
Wadzić w wszystkich obradach:
Zład widokiem zbyt żaloshnym /
Trapi sasiad sasiada.
Kwa się sami i kasala /
Drapia / krwawia / samoca:
Jedze zkatą pogladala /
A z tego się chechoca.

XXVII.

Ze po wodzie iabłka ściga /
Tantal głodem zmorzony;
Ze na gore glazy dzwiga /
Zyzyf praca zemdlony;
Ze tamtemu sep nad syia /
Ow v smoka w paszczęce;
Ze w dol trupá nie záryia;
Smiech to ieszcze w tey mece.
Qui

XXVIII.

Qui Christiani vixerant,
Parumque Christianè;
Illustre nomen gesserant,
Vitâque discrepabant;
Qui fonte loti lustrico,
Se reddidère coeno;
Hi sentient, hi serios
Tum sentient dolores.

XXIX.

ASOTVS ille byssino
Tam splendidus paratu;
Negauerat qui LAZARO,
Micas dedit catello;
Nunc arefactis faucibus
Hiat, petitque guttam:
Guttam negauit Abraham;
Sititor abde linguam.

Reorzy

XXVIII.

Którzy bywšyw Chrześciaństwie
Chrześciaństwo nie żyli;
Ale żyjąc iak w pogaństwie /
Chrystusem się pokryli;
Którzy po krzcie / po pokucie /
Znowu leśli wkałuza;
Tu oberwie ich wczucie
Ciege perona że duža.

XXIX.

Przypaerzyć się Bogaczowi /
Co się sumno wychował;
Księżny nie dał Łazarzowi;
A psy dobrze częstował.
Teraz prosi Pan tak wielki /
Choć o krole ną zęby:
Nie / nie dadzac i kropelki;
Stryy ten ieszor do geby.

E

Sed

XXX.

SEd impeditis scilicet ;
Nam quotquot hinc tenentur,
Euiscerati propriis
Incommodis recrescunt.
Toto nec est in corpore
Exempta pars dolore ;
Non vena, fibra, musculus ;
Non neruus, os, capillus.

XXXI.

NVnc illa quondam lumina,
Ardentiora flammis,
Rotundiora conchulis,
Sereniora gemmis ;
Pro flosculis, & osculis,
Spectaculis, theatris,
Toruos vident Alastoras,
Orci Tenebriones.

Lec3

XXX.

Lecz go nazad praca wciągnąć:
 Bo ci co tu mięsktaia /
 Już nie mogac z mał wyprzagnac
 Konca mekom nie znaia.
 Szpilka w cieie nie zakola /
 Gdzieby bolesć nie byla;
 Żyły / stawy / kosci bola /
 Nawet włosy zmęczyła.

XXXI.

Tras one oczy krasne /
 Snadź nad plomien bystrzeyse /
 W okragłości galki własne /
 A nad perły swietnieyşe;
 Miasto kwiecia / i pieczorow /
 Igrzysk / wciech weselnych /
 Na murzynow / na momotow /
 Na psow patrza piekielnych.

XXXII.

AVres furor crudelium
Exasperat leonum:
Inconditumque barbari
Tumultuantur vrsi.
Est acta iam Comœdia,
Chordas remisit Orpheus;
Tragœdias, & Nænias
Hi personant Choraulæ.

XXXIII.

Torret voluptuarias
Pix eliquata fauces;
Repunt hiantem luridæ
Per gutturem lacertæ.
Venena sunt embammata,
Queis farciuntur ollæ:
Aranci Tragemata,
Queis ingemunt patellæ.

Vsom

XXXII.

Wszom grozą od lwich ryków /
Z tyłu / z boku / na przedzie:
A niezgrabni za muzyków /
Sprośnie mrucza niedźwiedzie.
Już wesoła komedya /
Z Orfeusem przatniesz
Już też dumna fantazyja /
Ci surmące zaczęli.

XXXIII.

Wpysł im leśne miasto winy /
Dziegciowego kisielu;
Pna się węże / pnie gadzina /
Po rozdętym gardzielu.
Jad im przysinał i podlewa /
Tym zaprawione bankiety:
Zab / pałków / szurków trzewa /
Dais hojnie na wety.

XXXIV.

Cocytus execrabili
Afflat mephiti Nares :
Spirant inexplicabilem
Semesa membra pestem.
Quod balsamum peccauerat,
Stacteque, cinnamumque;
Iam sulphurato coctiles
Luunt sub amne manes.

XXXV.

Spondæ vices eburnæ
Ærata præstat Incus :
Vt quando fulgurantibus
Thrahuntur è cauernis,
Huc deuoluti forcipes,
Et malleos fatigent :
Nudi gemunt Vulcanij
Sub ictibus Cyclopes.

1702

XXXIV.

Wzdrza cięskim z trzesawice /

Smrodu węchem opile:

Zaduch srogi struł vlice:

Cuchna ściery pogniłe.

Co oleyki piżmowane /

Co zgrzeszyły kądziła;

Tego siarka / i maziáne /

Przypłacaia czernidla.

XXXV.

Miasto loża stoniowego /

Masz kowalnia feroka:

Gdzie gdy z pieca ognistego /

Tych i owych wywoła;

Koźciagnionych nie trzy kile /

Lecz sto miorow oklada:

Ten sam ięczy / a ten biie /

Aż sil wsfytkich postrada.

XXXVI.

HVnc interim dum sustinent
Pulsantium furorem ;
Ebulliente sulphure
Lebetes incalescunt.
Stant cacabi creberrimi,
Cucurbitæ capaces:
Resina cocta torridos
Exultat inter ignes.

XXXVII.

POst illa iam tot vulnera
Titanios labores ;
Huc inferuntur liuidi,
His excoquantur ollis.
O dura conflagrantium
Fortuna mortuorum !
Dispuluerati in pristinam
Coguntur ire massam.

Atyma

XXXVI.

A Tym czasem / gdy tak mężnie //
Masy tłuka leżące;
Ondzie siarka wra potężnie /
Panowie / Kotły / gorace.
Pełno rostrów / ban dostatek //
Brytan sporych policia;
Płynie tłustość iako z iatek //
Stacze wrócić żywica.

XXXVII.

T Oż po onych tysiąc guzach /
Mordach / ranach / sinościach s;
W tych kotłanych zwarci kłuzach //
W tych się smaży tłustościach.
O stan ciężki niewymownie /
Trupow żywo-zgorzałych!
Znowu życia one główne /
Dla mał wiecznie przetrwałych.

XXXVII.

Auditis hæc ô Impij?
Auditis hæc; & alto
Nondum tamen vos criminum,
Leuatis è veterno.
Sed esse Cælo pergitis
Iniurijq; mundo;
Mundo, rei dum viuitis,
Cæloque, dum peritis.

XXXIX.

Væ consecratis chrismate,
Væ frontibus mitratis:
Seû quotquot in re Numinis
Versantur oscitanter:
Et inquinatis mentibus,
Audent litare CÆLO;
Dis ipse victimarius
Illos litabit ORCO.

Slyby=

XXXVIII.

Słyszycież to małozbożni?

Ważajście słyszycie;

Grzechow. iednak / nieostrożni /

Barłogu się dzierżycie.

Owsem krzywdę nie dośmiechu /

Swiātu z niebem czynicie:

Swiātu / po nim chodząc w grzes.

Niebu / gdy się gubicie. (Chuz.

XXXIX.

Ważajcież ręką krzyżmowanym /

Słowom plesse mającym!

Owsem na służbę Bogu danym /

Ale gnusno służącym!

Ktorzy w sercu zmazę, czuając /

Słó do nieba ofiarę;

Nies ich samych ofiarując /

Posle piekła w podarę.

XL.

VÆ Regibus crudelibus,
 Nepotibus Draconis;
 Prouincias qui iungere
 Prouincijs laborant:
 Tot inferorum millia,
 Tot gentium cateruæ,
 Mundi nequibunt vnico
 Plus occupare puncto.

XLI.

VÆ ZOILIS Antistitum,
 Censoribusq; Regum;
 Qui fræna mordent efferi.
 Volunt subesse nulli;
 Arctis premuntur vinculis,
 Promethei catenis,
 Orciniano subditi
 Perenniter Tyranno.

Bis

XL.

BJadą Panom / co tyranstwa /
 Dokazuiac w poddanych /
 Przysparzają państwowom państwa /
 Nie kontenci z zastanych !
 Wszyscy co się w piekle kopia /
 Choć w tak wielkiej gromadzie /
 Świara wlecey nie zastapia /
 Tylko punkcik na zadzie.

XLI.

BJadą wszystkim / co Biskupy /
 Urząd / Króle / bramius
 Sami rządzac swe chaty /
 Wysszych nad się nie cznia !
 Muszą stalne brać karwasie /
 Tasma z okow przyymować /
 Piecielnego słuchać Bąse /
 Jemu wiecznie holdować !

XLII.

VÆ gemmeis ceruicibus,
Lænisque muricatis;
Pauonibus, Iunonibus,
Bullis Neronianis;
Throno sedebunt igneo;
Prætorij Tribunal
Circumstrepent; & viuere
Cogent Rogum ministri.

XLIII.

VÆ comptulis NARCISSVLIS,
Iuenculis comatis;
Qui colla cinginnatuli
Ad annulos retorquent;
Cirri caminos nutriunt,
Glomique turbinati;
Assâ micabunt penduli
Semper sub aure flocci.

Bis

XLII.

B Jada gladiem rostopnicom /
Panionim dustom vprstrozonym /
Tym Boginiom / tym pawicom /
Delikatkom pleszczonym!
Na ognistym Maieście /
Beda Ich Mość siedziały:
Slug przy tronie dosć na czacie /
Aby ognie gorzały!

XLIII.

B Jada panom galancikom /
I wysnuuklym družynom /
Kędzierzawym pacholikom /
I Cerkąskiem czuprynom!
Te peruki / te kędziory /
Te czochrane koltuny /
Tak nanieca plomien spory;
Ze z nich będzie dosć luny.

XLIV.

VÆ sordidis absconditi
Custodibus metalli,
Philargyris cunctantibus
Ex Euclione natis,
Nec plumbeum qui proferant,
Rogantibus quadrantem;
His incubabunt Gerberi
Ærarijs, vt illi.

XLV.

VÆ Cypridis Lenonibus,
Procis, Lupis, Cynædis,
Emaſculatis frontibus,
Prædonibus pudoris.
Fuſi iacebunt horridas
Per ignium cauernas;
Molaribusque adulteræ
Saxis prementur vlnæ.

Dice

XLIV.

B Jada stepcom / i żmindałom /
Skarbnych skatui strzegacym /
Kownie Wlochom iac Polakom /
Złoto w trzosa ty cloczacym !
Chcaci belag wziac odarci ;
To sie ciagna po nosach a
Przy tych lezec beda czarci /
Jako oni przy trzosach.

XLV.

B Jada nocnym nietoperzom /
I gamratom bezpiecznym ;
Sodomczykom / i fryierzom /
Kaziwstydom w fetecznyu !
Lezec beda rozwaleni /
Na ognistej loznicy /
Kamieniami przycisnieni /
Ku zelazney lawicy.

XLVI.

VÆ furibus rapacibus,
Et vnguibus picatis;
Quos sæpè clemens audiit
Lauerna supplicantes:
Non Æacum vos fallitis
Non Diphtheram Tonantis:
Mundo patebunt omnium
Strophæ Lauernionum.

XLVII.

VÆ cænularum Regulis,
Triariis coquorum;
Amystidas qui ducere,
Bouem vorare possunt;
Suas in illos Cerberi
Vomet cloaca sordes;
Plenisque Lethen congiis,
Plenis trahent diotis.

Biaa

XLVI.

B Jada rekom Ignaco smolnym /
Co się wśędzie wlepiły!
Ktorem złodziey był powolnym /
Gdy się grabić prosiły.
Sa złodzieie na reiestrze /
Woyta w piekle nie zdradza:
Ich psie skutki przy sekwestrze /
Na pytkach się wydadza.

XLVII.

B Jada Pankom z tłustym brzu-
Ktorzy biesiad pilnuia! (skiem
Co przez zdrowie piia duszkem /
Kaldun wolem ładnia!
Psa plugaństwo piekielnego /
Tu w się beda buchali;
Kali ziora siarczysiego /
Przez gwałt beda zlopali.

XLVIII.

VÆ licium satoribus,
Et fraudium magistris:
Quorum labor contendere,
In iura vim vocare:
Diris ab infensissimis
Quondam deartuati,
Totum videbunt Tartarum,
Suo natare tabo.

XLIX.

VÆ fabulosis dogmatum
Auctoribus nouorum:
Verique proditoribus
Apostatis nefandis:
Vt semper illic fabricant
Nouas nouasq; sectas,
Sic semper illic sentient
Nouas nouasq; poenas.

XLVIII.

Bjadá wšytkim / ktorzy zdrá= /
I niezgodzie sprzyiaia / (dom /
Ktorzy spornym radzi zwádom /
Moca práwa ściśkaia!
Ziádle iédze / gdy w te kloce /
Kleszczmi swemi zabacza;
Wšytko piekło w swey poſoce /
Plywajace obacza.

XLIX.

Bjadá zlych wiar nowiniarzom /
Lub to zKiemiec / lub Greckim!
Iſtey prawdy adwersarzom /
Apoſtátom zdrádzieckim!
Jak tu żyiac / záwſe knuio /
Nowe ſekty á nowe;
Tak tam cierplac / záwſe czuio /
Meki ſwiežo gotowe.

L.

VÆ cernuis inanium
 Cultoribus Deorum,
 Bacchi, Gradiui, Mercuri,
 Dialibus, Camillis.
 Hic esse cernent perfidos,
 Quos credidère Divos;
 Hic hinc tonabit Iupiter,
 Hæc ille Rex in aula est.

LI.

VÆ centies, væ millies,
 Et millies, & vltra;
 Decreta quisquis Iudicis
 Neglexeras supremi:
 Est lata iam sententia,
 Flagrabis, heu flagrabis!
 Semperque funestissimâ,
 Flagrabis in fauillâ!

Bia

L.

Błada wszystkim bawochwałcō
 Wniemych Bogow wierzacych
 Bacha / Marsa / wśsem słuźalcom /
 Jofiary czyniacym!
 Tu tych zwoźcow wżrza domy /
 Ktorych mieli za Bogi:
 Tu / tu / Jowiś miece gromy /
 Tu mu berlem ożogi.

LI.

Bładać stokrōć nād biādami /
 Biada czasu wiecznego!
 Ktośtułowiek mandarami /
 Tworce gārdził swoiego!
 Już już na cie dekret dano;
 Będziesz gorzał / ach będziesz!
 Już od dzisiaj (tak czytano)
 W ogniu wiecznym zaśiedziesz!
 Tellus

LII.

Tellus nequit succurrere:

Cælum recusat ire:

Deo libet te perdere:

Vult Pluto te perire.

Damnatus es, ligatus es:

Spes omnis exulauit:

ÆTERNITAS, ÆTERNITAS,

ÆTERNITAS ligauit.

LII.

Wc cie ziemia nie wspomozę
Lleboć nieda ratunku:

Bog cie traci / gin nieboże;
Bies rad z twego tresunku.

Potępiomyś i związany!
Nadzieiać się wkat skryła!

Wieczność / Wieczność / te kądś
Wieczność na cie włożyła! (ny

ODE IV.

Æ T E R N A

BEATORVM GAUDIA.

Oculus non vidit, nec auris audiuit, nec in cor hominis ascendit, quæ preparavit DEVS ijs qui diligunt illum.

S. Paul. 1. Cor: 2.

I.

Quid ah! quid hæres arida,
Viator inter ossa?
Compactus in teterrimum,
Mortalitatis antrum:
Vbi longa mors, & dura sors,
Pugnantq; fluctuantque;
Vbi curta res, & sera spes,
Luduntque subruuntque.

ODE IV.

RYM IV.

RYM IV.

WIECZNE

BŁOGOSŁAWIONYCH RADOŚCI.

Oko niewidziało, ani ucho słyszało, ani w serce człowieka wstąpiło, co nągotował BOG, tym co go miłuią.

S. Páweł 1. Kór. 2.

I.

J Coż daley w tym tu ięczyś /
Suchych kości śalaszie ?
Przez w tak ciężkim / tak się deś
Smiertelności taraszie ? (czyś /
Gdzie źle byty / długie sdechy /
Jak na czołnie kołysta ;
Spezypłonne / kęs poćiechy /
Strois sobie igrystka.

F 2

Abieście

II.

ABiecte! quin Olympicos
 Nictu laceffis ignes?
 Mentem leuas ad conscia,
 Tui doloris astra?
 Ad expetitæ lucidam,
 Felicitatis aulam;
 Quæ vincit omnes omnibus,
 Leporibus lepores.

III.

EN vt Bootes aureum,
 Rotet per astra currum:
 Pollux eat cum Castore;
 Sit vda Pleias imbre:
 Ensemque Orion euibret;
 Sagittifer segittet:
 Fundantque mille lacteam,
 Se lampades per oram.

Mafoa

II.

Młosefey! czemuż w migi /
Nie poigraś z gwiazdami?
A ku niebu na wysięgi /
Nie pospiesz myslami?
Nie cę gmachy nie wrodza /
Tak szczęśliwey wieczności?
Ktore swemi rofe przechodza /
Radosciami radości!

III.

Wszystzy ledno: Tu woz słoty /
Bode pędzi weselo:
Tu dwu braciey dwa namioty:
Tu siostre siedmiu cne kolo.
Tam Oryon mieczem miga /
Ondzie Luczny saydakiem:
Sam gwiazd kupą kupę sciga /
Dlugim krajac orfakiem.

IV.

Summo propinquus cardini,
 Arcturus ut laboret:
 Et Hesperum de Phosphoro,
 Præceps Diana mutet.
 Ut Hercules defulminet,
 Hydramque, Scorpionumque:
 Phryxæa pellis Colchico,
 Scintillet in metallo.

V.

Exurge mens, Saturniam,
 Tandem relinque vallem:
 Exurge, te per climata,
 Mundi utriusque libra.
 Trans ipsa Cæli cærule,
 Volatilis penetra:
 Quæ Zona fert eburneum,
 Mollita pelle postem.

Pater

IV.

PArtz iak robi bez przestanku /
 Arkturus na pułnocy ;
 Jedzie wieczor po poranku /
 W Księżycowey Karocy.
 Owdzie z hidra i z niedźwiadkiem
 Herkules się samoce :
 Sam Frytseysta / iak ukradkiem /
 Bawelna się migoce.

IV.

Powstań duszo / a coplecey /
 Opuść w wszystkie padoly :
 Powstań / a śpiesz iak naywięcey /
 Miedzy same Anioly.
 Nad obłoki / nad powietrze /
 Wszod się nieba chćiey wemknąć
 Gdziec tray swiata droge przetrze
 Dsiluy drzwi odemknąć.

VI.

HEm! fallor? an retrogradas?
Sensim relinquo terras?
Longè recedunt moenia:
Vix vlla paret vmbra:
Fugère turrets: Appuli
Euanuère montes:
Nihil, nihil sunt omnia:
Vale molesta TERRA.

VII.

PRô! quàm lubens ô Patria,
Quàm cerno te triumphans!
O centies! ô millies!
O sæpiùs cupita!
Quis Phoebus aut quis Pegasus
Sat exhibebit vindæ?
Quà tinctus, istam prædicem,
Pro dignitate formam!

Bawey

VI.

Bawey! prowadzą czy mina zwoz =
 Złotka tu gorze stacze: (Ozce
 Mury / Jamki / przez odhodze /
 Już ich ledwie cien bacze.
 Zgasty wieze i zgorami:
 Już i Tatrow niezstacze:
 Nic / nie wshystko co pod nami:
 Zegnam was ziemskie kraie.

VII.

O Jakom-ci rad bez miary / /
 Wtochana dziedzino!
 Wladewshystkie stokroć dary / /
 Požadaniha kraino!
 Kto mi doda z to wymowy?
 Kto ięzykow tak wiele?
 Abym godnie wywioldi stowy / /
 Tak niezmierne wesele!

VIII.

Iurate Cælo CLAVIGER,
Tu pessulum retorque:
Admitte PETRE supplicem,
Astris sibique vatem:
Quadrata duc per atria,
Altis superba tectis:
Da, quæ videre nesciunt,
Qui negligunt mereri.

IX.

Jò triumphe! sedibus,
Potimur inuidendis:
Fores crepant, & gemmeis,
Vertuntur in columnis:
Nudata voto peruij,
Hiante theatra cæli:
Admittimur: bis dicere
Iam fas, Jò triumphe!

Alm

VIII.

Kluczny Ciebie zawołany /
Odwal twarzą zapórę :
Przypuść gością między ściany /
Zniżonego w pokorę.
Wiedz mię prośbę / gdzie myśl żada:
W one słiczne pałace :
Pokaż / czego nie oglada /
Kto chce widzieć bez prace.

IX.

Chwała Bogu / już puszczają
Do pokojów cedrowych :
Już się bramy otwierają /
Na kolumnach perłowych.
Wóz oko już przechodzi /
Nieprzemierzone włości :
Wszedłem : więc się krzyknąć go-
hola hola radości! (Ostia
E. G. Superis

X.

SVperi! quod hoc spectaculum.
Et hinc, & hinc stupendum ē.
Nituntur auro mœnia;
Aurumque sunt, & ipsa;
Sunt aureique cardines,
Sunt aureiquè postes:
Aurum platea est optimum:
Nil calco præter aurum.

XI.

IAspis, & Chrysopterus,
Topazius, Beryllus,
Et Sardonyx, & Sardius,
Sapphirus, & Smaragdus;
Et quidquid Indus omnibus,
Gangesquè voluit vndis;
Id omne totis fontibus,
Confluxit huc decoris.

Præter

X.

PRzebog! cuda niestychane!
Cuda dziwnie pozorne!
Gruncy złotem muirowane!
W murach złoto wyborne!
Złote w bramach wrót zawiasy!
Złote także podwoie!
Złote złotyć moc okrasy!
A z bruku tyle troie!

XI.

Jaspis / Rubin / Złotokamień /
I Beryl z Topazynem;
Tuż Karbunkul (co chcesz namien)
Szafir / Szmaragd z Sardynem;
Cosiećkolwiek w głębokości /
Rzek Indyjskich śacie;
Tu się wszystkiey tresć sliczności /
Pełnym źródłem náyduie.

XII.

FAcesse Sol; Titanios,
Hæc ridet vrbs caballos:
Faceffe Luna; cornibus
Non indiget bisulcis.
Agnus coruscus, incolis
Qvi præfidet beatis,
Hic, hic, perennem diuidit
Bellis diem labellis.

XIII.

NUnquam tenebras attulit,
Dux noctis Hesperugo:
Nunquam lucerna defuit,
Domus relucet AGNO:
Nunquam pruina minguidos
Huc aduocauit Austros:
Nunquam hic opaca foridam
Plorauit aura nubem.

Præca

XII.

Precz stad stouce; skap ognistych.

W tym tam mieście nie trzeba.

Precz księżycu; rozchodźistych /

Nic po rogach do nieba.

Ten Baranek / co granice

Wszystkich niebios kieruje;

Przez swe lice / iak światlice /

Dzień tam wieczny sprawuje.

XIII.

W tym tam zmierzchu nie bywało /

Żadnych nocnych ciemności:

Nigdy światło nie wstało;

Dosć z Baranką światłości.

Nigdy, szronow / gradow / śnieg

Wiatry mroźne nie wiały: (gow /

Nigdy chmury smokrych brzegow

Żadnych wylały.

Tot

XIV.

Tot nempe Soles aureis,
Videntur in quadrigis;
Quot Optimatum millia
Cælestium videntur:
Quot Ordines; quot Ordinum
Clarissimi Tribuni;
Quot optimorum Ciuium,
Mortalium Patroni.

XV.

Salve TRIAS Sanctissima;
Cui debeo, quòd asto.
Salve MONAS celsissima,
Quam millies saluto.
Summum tibi sub regio,
Ardet Tribunal ostro:
Æterna postremissimus,
Cui vota dico seruus.

Tyle.

XIV.

Tle stolicow tam stupionych //
Kaźde w złotey lekcyce;
Jle Książat oswieconych /
Większych niż na Olyce.
Jle Państwa tamtecznego /
Szlachty i Kolonelow;
Jle miasta niebieskiego /
Świetnych Obywatelow.

IXV.

Witay TROYCO niepoięta;
Zem tu; dziękić ponawiam;
Witay w TROYCY iedność święta;
Tysiąc-ciękroć pozdrawiam.
Ty nad wszystkie wysza trony /
W kraj pańsies daleki;
Tobie sługa wniżony /
Oddaje się na wieki.

Ec

XVI.

ET tu beata, proximam
Quæ vindicas cathedram,
O VIRGO-MATER Numinis!
O magna spes salutis!
Tu prompta semper indigo,
Patrocinaris orbi:
Tu pessimo das optima,
Nunquam Nouerca Vati.

XVII.

Stant Cherubim, stant Seraphim
Passis decenter alis:
Magnâquè voce concrepant,
Chordas chorosquè tentant:
SANCTVS per astra diditur,
Redit per Astra SANCTVS:
Alternâ quippè ô Musici,
Et his placent Camoenis.

XVI.

Ty witay / ktoras godna /
Tuż przy Bogu siedzenia:
Matko-Panno Bogiem płodna /
Czaszko mego zbawienia.
Tys spraw swiata mizernego /
Lutościmie wspierala:
Tys mnie / acz ia nic dobrego /
Wszystko dobre dawala.

XVII.

Stoiac tudzież Cherubini /
Eta dol strzydla spuszczaia /
Z-niemi wespól Serafini /
To w glos / to wdzwiek spiewaia.
Swięty! glosem ton podany:
Odglos powtarza / Swięty!
Owa i tu na przemiany /
Zant spiewaia zaczęty.
Baptista

XVIII.

Baptista læuus accubat,
Crudis satur cicadis:

Quatq̄ue lætus, hispido,
Quondam rigens echino:

Et quod Tyrannus ebriâ
Caput reuulfit hastâ;

Nunc ille tollit, omnibus
Sublimius Monarchis.

XIX.

ANnis sedent spectabiles,

Et sanctitate PATRES:

Cum MOSE, rarum posteris

Exemplar ABRAHAMVS,

Armatus in dulcissimum

DEO iubente gnatum;

Et gnatus ipse, patrio

Iam tutior sub ictu.

Rezia

XVIII.

K Książca siedzi po lewicy /
Co pożywał szańcze:
Już ci w oney wo siennicy /
Miekkó teras Przeszańcze.
Głowe / Korać náchylona /
Miecz odkroil Tetrarchy;
Trzymasz teras wywyżsiona /
Władę-wszystkie Monarchy.

XIX.

T Wdziejłaty i cnotami /
Okazali Oycowie:
I cudownymi Moyzeszami /
Wierni Abrahamowie.
On to Oćiec / ną milego
Kieddy Syna waleczny;
A Syn przy nim / Oycowstiego
Już od miecza bezpieczny.
Całesti-

XX.

Cælestibus notissimi
 Oraculis Prophetæ,
 Longo recumbunt ordine,
 Elatiore sede.
 Necdum futuri præscias,
 Volunt tacere chordas:
 Iesæâ vox, plus Orpheo
 Canora, vincit omnes.

XXI.

Apostolorum lumina,
 Grauiissimus Senatus:
 Cæli serenant compita,
 Terris probata virtus.
 Viuæ salutis buccinæ,
 Tubæque veritatis
 Mundi fuere; perpetes
 Mundi cluent Magistri.

Podle

XX.

Poble Dycow / oswieceni /
 Siedza daley Prorocy;
 Dlugim rzędem rozsadeni /
 A na krzesłach wysocy.
 Jescze dotad lownie stroia;
 A swoey każdy nateża;
 Lecz Krol Prorok harfa swoia /
 I Orfeysta zwycieza.

XXI.

ZAs cne kolo Senatorow /
 Apostolowie swięci;
 Toć ozdoba gornych dworow /
 Dla cnot przeszlych pamieci.
 Wiec iż prawdy i zbawienia /
 Byli swiatu trabami;
 Przero będą bez skonczenia /
 Slynac swięta mistrzami.

Quid

XXII.

Quid purpuræ clarissimæ?
Victoria trophæa?
Fortissimique Martyres,
Verissimique testes?
Hi pila gestant, ludicras
Hi ventilant machæras:
Hos ornat Hasta, hos Vincula,
CruX, Saxa, Tela, Flamma.

XXIII.

ET vos viri doctissimi,
Ad lauream vocati;
Nullo rubentes sanguine,
Mori tamen parati:
Antonij, Chrysofomi,
Ignatij, Philippi,
Vos fortis huius cæteri,
Vestro estis ore digni.

Coj

XXII.

Coż o waszey rzec stolicy
Ozwyćcieżcy szczęśliwi!
Najmeżnieyſzy Mieczennicy /
I świadkowie prawdżiwi!
Jeden mieczem przepaſany;
Drugi dźwiga kopia:
Ten kamienie / ow kądąny /
Krzyż / luk / ogień / giewiła.

XXIII.

Wyż wy meże naučení /
Wyznawocy Chryſtuſowi;
Krwia / to prawda / nie czerwienis
Omrzec iednak gotowi.
Dominiku / Jzydorze /
Chryzostomie / Ignacy;
I wy coście wreyże sforze /
Godni nieba / że tacy.

G

Vos

XXIV.

Vos elegantes candidis
Viragines Corollis,
O Barbaræ non barbaræ!
Veræquè Margaritæ!
Vos mille cum sodalibus,
Veri graues & ore,
Agnum secutæ, floridis
Cantatis in viretis.

XXV.

DEVM bonum! quod istud est
Amœnitatis æquor?
Quod gaudium lectissimam
Habet sodalitem?
In longa passim signata
Omnes simul recumbunt:
In lectulis conuiuio
Omnes beantur vno.

XXIV.

Wz też godne z lilij wieńcá /
I z bisidru czamary ;
Godne swego oblubiencá /
Małgorzaty / Barbary.
Wypoważne czystych dziewic /
Jedenasćie tysięcy ;
Po ogrodách / gdzie królewic /
Rym spiewacie dziewczęcy.

XXV.

O Mój Boże / iak przestrona /
Tych tam wćiech rownina !
Jako radość niezbrodzona !
Jako miła družyna !
Wszystkich pásmem wspoleczno
Kolo stolow bytuia ; (ści /
Jedna wozta wszystkich gości /
Dostatecznie czestuis.

XXVI.

Post hos, inenarrabilem
Videor videre turbam:
Et gente, & ortu, & nomine,
Et linguâ, & ore, & arte,
Et cultu, & orbe, & ordine,
Et sorte discrepantes;
Solo pares certamine,
Palmâ, loco, salute.

XXVII.

Assuere, mensas, cenfeo,
Vinctasquè tolle mappas:
Insulsa ponis; fumidæ
His nauseantur ollæ.
Deo fruuntur ferculo:
O ferculum beatum!
Cibo quis vnquam pastus est,
Conuiuia lautiorè?

. I X X V I .

T O ; z a s l u d z i t u m w s e l a t i c h /
 N i e w y m o w n y m n a c i s t i e m ;
 M o w a / t w a r z a / n i e i e d n a k i c h /
 R o d e m / s t a n e m / p r e z w o i s t i e m :
 R o z n y c h r z a d e m / k r a i e m / s t r o i e m /
 I w s e l k i m p o w o d z e n i e m ;
 R o w n y c h t y l k o m e z n y m b o i e m /
 P a l m a / m i e y s c e m / z b a w o t e n i e m .

X X V I I .

Z b i e r z A s f e r z e p e r f u m o w e /
 Z t w o i c h s t o l o w s e r w e t y :
 K r t y n i e s m a c z n e / b o k o p c i o w e /
 T w e t y m g o s c i o m p a s t e t y .
 B o g a m a i a z a p o t r a w e ;
 O p o t r a w o s z e s l i w a !
 C z y g d z i e m i a l a t e p r z y s t a w e /
 D e z t a i a k a g o d z i w a ?

G 3.

Stellata.

XXVIII.

STellata per triclinia
It linteatus ipse ;
Ponitquè Christus nobilem
Modimperator escam :
Quantibusquè cælite
Nectar propinat auro :
Vivi fluunt perennibus
Siphonibus liquores.

XXIX.

FESTæ volant , at sobriæ ,
Utrò citroque voces :
Euax ! inebriamini
Charissimi ! peractum est !
Euax ! Jo ! feliciter !
Bellè ! probè ! beatè !
Calcamus astra ! sordidi
Valete resqua mundi.

XXVIII.

Po gwiazdystym / sam Pan chwa:
Palacu się wwiia: / (ly//
Sam roznosi specyaty /
A nikogoż nie miła.
Dobrey myśli złota czarą /
Alakantem dodaie:
Zawse trunkow pełna miarą /
Ligdy cieć nie przestaie.

XXIX.

Po serotkich nieba gmachach /
Slychac glosy w okolo /
Heydyż bracia / już po strachach!
Biesiadnymyż weselo.
Zola! heydyż! błogo znami!
Szeczy! dobrze! szczęśliwie!
Już i gwiazdy pod nogami!
Ziemię smierdziś prawdziwie!

LXXX

Hic narrat, à se perfidum,

Victum esse Iulianum :

A Maximino traditam

Ostentat ille palmam :

Hic à Nerone clarus est :

Hic Commodum triumphat :

Est saluus, ærumnabili

Iactatus ille fato.

XXXI

Sic gestiens in Patriâ

Memorat duella miles :

Sic in quieto Navita :

Ridet pericla portu :

Sic dulce censet, ferreas

Quisquis tulit catenas,

Longo suum percurrere

Ludibrium cachinno.

To

XXX.

W ten prawi / W tey godzinie /
 Julianam ponękał :
 Ow / Na scogim Maksyminie /
 Jam tę palnę wystękał.
 Tych do Nieba Nero wprawił :
 Owi pomnie Kommoda :
 Nędzny żywot drugich zbawił /
 Iroźliczna przygoda.

XXXI.

Tak wesoły w swey dśiedzynie /
 Żolnierz wojny rachuie :
 Tak bezpieczny na równinie /
 Szyper z morza blaznuie :
 Nie inaczey kogo kędy /
 Dano w pęta okowac :
 Już wolnemu / miło w kędy /
 Z sweyże hauby polowac.

XXXII.

Opta quod est pulcherrimum;
Iam possident Beati:
Opta quod est dulcissimum,
Fruuntur hoc Beati.
Quidquid vel ornat corpora,
Vel mentibus decorum est;
In hos manu largissimâ,
Dispensat auctor orbis.

XXXIII.

Abstergit ipse lacrymas,
Pro se DEVS profusas:
Salsumquè molli spongiâ,
Proscribit ore fontem:
Quisquis solebat vitreis
Culpas lauare guttis;
Guttas modò, illustrissimas
Videbit esse gemmas.

POY

XXXII.

Umi: Pomyśl piękność niewiem jaką s:

Już w niej Święci kroluia:

Smak i słodkość zmysł rofelata s:

Trey zaroske kostuis.

Na cokolwiek / lubo ciała /

Lubo dusze ozdabia;

W to od wiela aż do mała /

Bog ie hoynie sposabia.

XXXIII.

Łzy dla siebie wytoczone /

Tenże Tworca sam zbiera s;

A strumienie z oczu stone /

Wolna gębka ocieta.

Kto miał zwyczaj płaczkliwemi /

Grzechy zmywać kroplami s;

Krople teraz przezswietnemi /

Bydź obaczy perlami.

XXXIV.

PASTU nihil suavius,
Salubriusquè potu:
Togà nihil venustius,
Sublimiusquè sellâ:
Verbis nihil prudentius,
Perfectiusquè factis:
Motu nihil velocius,
Subtiliusuè tactu.

XXXV.

ILLIS pares nec Æoli,
Pares volent nec Euri:
Nec obstat imperterriti
Moles athena muri,
CrySTALLON vt Phœbeius
Impunè transit æstus;
Sic qua - meare - cunquè stat,
Nil vsquam repugnat.

Trigdzies.

XXXIV.

Wgdyż iadła tak smaczne go :
Clapoy zdrowszy niż wśedy :
Nle nad sate pięknieyszego :
Tron nie wyssy nigdy .
Wład ich sprawy / żadne swietse :
Słowa mądze rozdzielne :
Mknienie zewsech conapretse :
Tknienie nader subtelne .

XXXV.

Wli wiattrom wprzod nie dádze /
Choc się w ieden dech spikna :
Mury nawet nie zawádze /
Bo i mury przenikna .
Jak przez kryształ promień stouca /
Bez swey škody przechodzi :
Tak ná tamten / z tego konca /
Nle im przesćia nie grodzi .

XXXVI.

NON ipse contra flammeus
Audet venire Pluto:
Herbamquè pòrgunt luridæ
Victoribus Megæræ:
Cupiditates, proditis
Dant sponte terga castris:
Cunctis vacatur vnico
Hic vnice triumpho.

XXXVII.

ÆTERNA Pax victricibus
Coronat astra palmis:
Lauro virent palatia,
Gratâ madent oliuâ:
Croco rubent & murice,
Dulci fluuntquè melle
Odora fragrant balsâma:
O Regna ter beata!

XXXVI.

Naharc z nimi nie wyiada /
I piekielne chimery:
Zwycięzcom się mostem kładą /
Zwyciężone Węgierzy.
Nieprzyjazne złych żadz kupy /
Tyl z obozu podają;
A zwycięzcy dzielac kupy /
W tryumfach się kochają.

XXXVII.

Pokoju wieczny gorne niwy /
Koronuje palmami:
Plyna niebá od oliwy /
Zielenieja laurami.
Pola kwiecia sárlatnego /
Miodu pelne Zulaawy:
Dosc balsamu pachnacego:
O szczęśliwe dzierżawy!
Non

XXXVIII.

Non hîc cruentus liuidas;
Spirat Gradivus iras:
Non hîc anhela pallido
Fames vacillat ore:
Non vlcerosa tabidi
Regnat libido morbi:
Non hîc laborat Atropos,
Nec vlla fila scindit.

XXXIX.

Absunt procul dictæria:
Procul Neronis œstra:
Leges Draconis exulant:
Non huc rei propinquans;
Non Tuccius, non flebilis
Auditur hîc egestas:
Nemo rogator frigidâ
Mendicat in lacernâ.

Juz.

XXXVIII.

Już tu gniewu nie wywieta /
Mars na wojnę zaiadły:
Po szałarniach głód nie spera /
Długim postem wybladły.
Mor też pełen krost wilgotnych /
Tu się nigdy nie wopeta:
Leci wartow dożywootnych /
Lierznie. Kłoto przekłeta.

XXXIX.

Dla sędziow niemaś ławy:
Na spil Nero nie wtyka:
Praw nie naydziesz; bo nieprawy /
Z tad opodal vmyka.
Naybogatszym każdy zdoła /
A niedzamu nie škodzi:
Pauperybus nić nie woła /
Zaden z garkiem nie chodzi.

Adi

XLXX

AD sc̄la rursus aurea,
Quâ venimus, reditur:
Ignorat illa ferrea,
Qui nubibus potitur.
Fugere noctes, candidi
Iam prodiere soles:
Fugere pestes: horridæ
Euanuere brumæ.

XLIX

LAtè per omnem frondea
Æstas perennat hortum:
Sunt hîc rosæ, sunt lilia,
Saliunculæquè bellæ:
Ligustira sunt, anetha sunt,
Vacciniumquè molle:
Hic optimorum quidquid est
Vbiquè flosculorum, est.

XL.

O He pierwsze złote wieki /
Tam się znówu wracacie:
Wiek żelazny tych daleki /
Ktorzy w niebie mieszkaie.
Dni wesole nastąpiły /
A noc wiecznie wstała:
Wszystkie niedze karę stracily /
Zima syje zlamala.

XLI.

Uto warkocz przez rozwiia /
Wla ogrody przeszone:
Jest tu roza / jest lilia /
Sa bukspany zielone.
Sa Narcyști z Jacyntami:
Dose siołkow pachnacych:
Wszelkich kwiaćkow masz kupańi:
Do wciechy służacych.

Nullus.

XLII.

Nillus virenti in margine
 Arbusta. tondet hircus:
 Nec turbat vnguis stirpium
 Nivesquè purpurasquè:
 Nec vlla Nympha noxiis
 Perdit roseta plantis:
 Nec vulnerat dulcissimam
 Hyblæa turba prædam.

XLIII.

Quid arbores? quid arborum
 Foetusque, verticesquè?
 Quid poma nobilissima?
 Ficusquè? amygdalæquè?
 Passim leguntur sportulis;
 Leguntur, & supersunt:
 Totusquè pendet vnico
 Autumnus ex racemo.

Zaden:

XLII.

Żaden kóział z drzew nie zrywa /
Ich sukienek bławatnych :
Żadne bydłę nie wdeptywa /
Szczepow śnieżnoskłatnych.
Nie rwa różey drzew Boginie /
Ani lesne patniczki :
Dais położy dżięcielnie /
Łak Zibleylich dżiedżiczki.

XLIII.

Wż tu sady niewymowne /
Wzrost drzew / owoc dostaly
One iablka tak kofrowne /
Sigi / gruski / migdaly.
Kofykami rwa ie gwałtem /
A wżdy ich nie vbywa :
Wcala iesien / dżiwonym křwałtem.
Każda galaż oplywa.

Et

XLIV.

ET illa, montis arduo
Quæ surgit vmbilico,
Celebre nomen, optimæ,
Arbor decora vitæ;
Prò: quanta vincit æmulas
Lepore! flore! prole!
Gustatur? immortalibus
Vetât perire pomis.

XLV.

DElectat ergò immobili
Vitam ligare clauo?
Sentire nullo gaudia
Interpolata luctu?
Ridere quidquid flebile?
Nullis patere telis?
Aduerte; canto Delphicis
Tibi certiora monstris.

XLIV.

O! To drzewo / co w poł gory /
Jedną Różę pieśzora /
I samemi drogic wiory /
Drzewo kształne żywota;
Względem drugich o iak celne!
Glanc / kwiat / owoc / aż duszko!
Potrzebieś? niesmiertelne /
Nie dać umrzeć iabłuszko.

XLV.

Młocę tedy / że żywotem /
Samey zrownaś wieczności?
Nieprzerwanych złym kłopotem /
Je wżyłś radości?
Mileć gody wstawiczne?
Prożne wojen dziedziny?
Patrzże; już to nie Delficzne /
Ale pewne nowiny.

Sunt

XLVI.

Sunt qui per alta sordium
Tentant adire cælum:
Sunt qui rosas tantummodò,
Inambulantquè plumis:
Sunt qui venire pensili
Volunt ad astra curru:
Sunt qui putant, latissimam
Cuius hiare Portam.

XLVII.

Falluntur ah! stultissimè
Falluntur imperiti!
Angusta (CHRISTO credite)
Angusta Porta cæli est.
Per Isthmon itur tutiùs;
Vix immò Porta rima est:
Non immò rima: Lydiæ
Fallax acùs foramen.

XLVI.

SA niektórzy / co po grzechách/
Chca do niebá wstępować:
Ten po rozach / orw po wiechách/
Ci chca w pierzu wędrować.
Drugich w koczczym i w karecie/
Wiezie duma wysoka:
A tey wiary gwałt na świecie/
Ze ram brama szeroka.

XLVII.

Bładza głupi i szaleni/
Bładza / bładza jak trzebás
Ciasna zbytnie / Chrystus mieni/
Ciasna forteka do niebá.
Nie bramaby zwać się miśla;
Ale spara subtelna;
Ba i s teby nie zrownała;
Mowmy / dziurka igielna.

XLVIII.

PER hoc Camele maximo
Tun³ ambulare gibbo?

Qvâ sæpè factor irritum
Iubet meare filum.

Maioris est, ô impij
Adamidæ, laboris,
Cum Laureâ sub Purpurâ,
Sedere cum Beatis.

XLIX.

QVid ergo segnes lubrico
Hæretis in profundo?

Qvin astra mecum scanditis,
Et gnauiter subitis?

Octo vias inuenimus,
Vias canemus octo;

Qvibus pio (non fallimus)
Placebitis Tonanti.

Præp

XLVIII.

Przez tę dziurkę mali swemu /
Przeście wielbiad garbowi?
Gdzie nic podczas / choć bieglem
Trudno przewlec krawcowi.
A wždy więksey niż z ta dziura /
Zajść prace potrzeba;
Aby bogacz pod purpura /
Mógł się wciśnąć do nieba.

XLIX.

Czegoż tedy wy ospalcy /
W tym tu dole czekacie?
Czemuzemna o niedbalcy /
Ku niebu się nie macie?
Osm drog widzę: te przychylne /
Chcę wam piorem wyprawic
Ktore moga nieomylnie /
Was na niebie postawic.

L.

Qui sponte patrimonia
 Spreuere luculenta;
 Duro reclines assere,
 Sub duriore veste;
 Volâque passâ frigidam
 Captantque positantque;
 Nec mente nummos ambiunt,
 Nec sacculis; BEATI.

LI.

Qui mititate lacteos
 Subæmulantur agnos;
 Iram parati ponere,
 Bilemque temperare;
 Et melle verba condiunt,
 Felli salique parcunt;
 Nihil minantur; supplici
 Nihil negant; BEATI.

Ktorzy

LII

Ktorzy swoje majątkości
Dobrowolnie wzgardzili;
A na desłach kładąc koscí /
W gruba suknia wstapili;
Garsc im czasu / pięść serwera /
Napoy z zimnych strumieni;
Duch ubogi / czeza kalera;
Ci sa BŁOGOSŁAWIENI.

LIII

Ktorzy wdzięczna łaskawości /
Sa podobni tagniatku;
A z serc własnych gniew ze złości /
Wyrzucaia do bezarku;
Ktorych mowa miodo-plynnaz;
Zolc iey z sola nie mieni;
Twarz nie groźna / chęć weczynna;
Ci BŁOGOSŁAWIENI.

LII.

Qui luctuosam questibus
Egère sæpe Prognen;
Mæstosquè nullâ squalidi
Culpâ, tulêre casus;
Viui per ora largiter
Cum voluerentur imbres;
Crebris sonarent omnia
Singultibus; **B E A T I.**

LIII.

Qui deferunt ad sobrios
Ieiuna membra somnos;
Sitire nôrunt; turbidi
Libare flumen Istris;
Astræa quos refrigerat,
Celfo redux Olympo;
Quos æquitatis regulâ
Ducit Themis; **B E A T I.**

Et de

LII.

R Torym często lzy serdeczne/
Wyciskaia frąsunki;
A bezwinnych obo sieczne/
Potykaia trąsunki;
W tych kłopotach / w tym rosole/
Łzawa pluta zgnęzeni/
Łkaiać ieczac w łez padole/
Wszystcy BŁOGOSŁAWIENI.

LIII.

R Torzy łafna / a zmorzone
Postem członki ścisłaia;
Rtorzy pragna / a spalone/
Woda ysta strapiaia;
Sama lednak sprawiedliwość /
Karmić się ich nie leni;
Sama Cnozy poi chciwość;
Tacy BŁOGOSŁAWIENI.

LIV.

Qui lata pandunt viscera,
 Cunctis amica Codris;
 Cornuque fundunt diuite,
 Quidquid latet canistris;
 Tum si quævecors luidi
 Peccauit ira vulgi,
 Altis sepulta noctibus
 Obliterant; B E A T I.

LV.

Qui corde mundi, fætidæ
 Nocentium cloacas,
 Ludum, Iocum, Libidinem,
 Fastum, rapacitatem;
 Nec ferre, nec defendere,
 Probare nec solebant;
 Candente loti pyrius
 Coagulo; B E A T I.

Beorzy

LIV.

Ktorzy wotki y spżarnie//
Młosierdziem luduiz;
A wbostrwu/ gdy sie ganię/
Zoyna ręka fafuis;
Jesli nad to slych niechęci/
Odktorych sa przywodzeni/
W wieczney grzebia niepamięci;
Nader BŁOGOSŁAWIENI.

LV.

Ktorzy serca sa czystego/
A plugastwu nieradzi;
Przepych/nierostyd/chuc cudzego/
Precz sie od nich prowadzi;
Ze ta czarna niecnot rżeka/
W ich sie sercu nie pienti;
Ci białego bielszy mleka/
Wiecznie BŁOGOSŁAWIENI.

Hs.

Qui

LVI.

QVi Iura PACIS Clusio
Compescuère IANO;
Manuquè semper aureum
Præ se tulère ramum;
Lites & arctos litium
Funes abominati;
Qui Charitatis baltheo
Cinxère se; B E A T I.

LVII.

QVi magna docti perpeti,
Aduersa nulla curant;
Duri ferunt conuitia,
Et fronte sunt serenà;
Illapsus etsi. proximam
Orbis trahat ruinam;
Pulsent què fata, & vltimis
Premant modis; B E A T I.
Btoisf

LVI.

K Torzy w sercu iak w kościele/
Połoy maia zawarły/
Miasto złotey rak mánele/
Złota lasto podpárty;
W ktorych się gniew z furyia/
Swar ze-zwada nie ženi;
Co spokoynie w zgodzle žyia;
Arcy-BŁOGOSŁAWIENI.

LVII.

K Torzy cierpia z krowawym po-
Jakby czucia nie mieli; (tem-
Plum im w káse/ zmięšay z blotě/
Postaremu weseli;
By całego swiata rumem
Mieliby bydy przyzruceni;
Wšystkích przygod par či tłumě;
Tie to: BŁOGOSŁAWIENI.
Cum.

LVIII.

Cum dente sauo Parthici
Ferociunt leones;
Cum spumat Adriaticæ
Infana vis procellæ;
Cum sauit Auster, saxeo
Irafciturquè nimbo;
Oter Beati! ô omnibus
Solatis BEATI!

LIX.

NVnquam tuendo lumina,
Hos hauserant lepores;
Nec aurium conchylia
Hos clauserant fauores:
Humana nunquam pectora
Hos senserant amores:
Tui quid, ô mortalitas,
Quid non queunt labores!

LVIII.

Gdy lwi nawet swe okrutne
Na nich ostrza pazury;
Gdy sie sroza morza butne/
Srozy Neptun ponury;
Gdy sie burza na wschod słońca/
Dziedzem kamiennym przeciwi;
O potrzykroć! o bez końca!
O niezmiernie szczęśliwi!

LIX.

Ani oko nie widáło/
Tak przed żywney piękności;
Ani ucho nie słychało/
O tak wielkiey radości;
Serce nigdy nie myślało/
O tak słodkiey miłości;
Czegoż praca/ choć iey mało/
Nie dokążesz krewkości?

L X.

Hæc Christe viuam PATRIA:

Hoc permanebo Regno:

Hinc nemo pellet: illicet

Torque, seca, flagella:

Hæc Terra sola, hæc CIVITAS

Placuit, placet, placebit:

Hic æuiternus (claudite)

Morabor INQVILINVS.

A. M. D. G.

Enj

LX.

Toż moy IEZV nie daj mi nac!
Tu chce mieszkać statecznie:
Z tad mię żaden/ (by też zginac)
Nie wypędzi koniecznie.
Inse w wszystkie w kat schowaycie;
Ten mi sam kray ochłoda:
Tu na wieki/ (zamylaycie)
Bede mieszkać gospoda.

A. M. D. G.

Respice S. Pater miseros en fundo crucem
fac Matris famas temperet oro reio

LX

Dei gratia
In hoc mense
Sed me fecerit
Die septima

POSNANIÆ,

In Officina ALBERTI REGVLI,
Anno Domini, 1648.

240 / 100

100

